

NAŠA LUČ

julij, avgust 2007, letnik 56, številka 7

M E S E Č N I K   Z A   S L O V E N C E   P O   S V E T U

34. Vseslovensko romanje v Vadsteno

Škof Peter Štumpf s somaševalci

Njegova Ekselenca g. Vojislav Šuc, slovenski ambasador pri sv. maši

Birmanka Marija Keršič pri sv. maši

Pri slovenski lipi v Vadsteni

Družabno srečanje pri sestrah

Rojaki v procesiji

Moški PZ Lipa iz Malmöja

Pozdrav in čestitke škofa Andersa Arboreliusa slovenski skupnosti na Švedskem

Pevki Danni Stražarjeva in Jerica Bukovec v veselem prepevanju ob spremljavi

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

100 let
Rafaelove
družbe

JRS - Jezuitska služba za begunce	2
Pastorala migrantov	6
Priseljenci in krajevna Cerkev	7
Vatikan in svet	9
Anketa	10
Vsi smo v službi Njega, ki je Življenje	12
Vse narobe	14
Srečanja	15
Iz življenja naših župnij	16
Dolgo potovanje k tebi	40
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek: Na poti
Druga str. ovitka: Gregor Podvinski: Vadstena 2007
Tretja str. ovitka: SKM Merlebach:
Romanje v Habsterdick
Četrta str. ovitka: Tamino Petelinšek:
Nedelja Slovencev po svetu

Migracije

V tej izdaji Naše luči želimo predstaviti splošno migracijsko problematiko in temeljna vprašanja, ki se postavljajo po vsem svetu ob ljudeh, ki so zapustili svoj kraj in deželo in odšli drugam, na tuje. Vzrok vsega tega je največkrat revščina in nasilje, ki ljudi žene k odločitvi »s trebuhom za kruhom«.

1. julija obhajamo izseljensko nedeljo. Cela vrsta srečanj bo ves teden v organizaciji društev, ki skrbijo za rojake po svetu, v Državnem zboru bo srečanje predstavnikov slovenskih organizacij na tujem. Vse to nam ponuja priložnost, da to stvarnost spoznamo in premislimo tudi na ravni za nas izseljence pomembnih struktur, ki jih postavlja država, Cerkev ali civilna pobuda. Celotno področje je preobsežno, zato vam predstavljamo osrednje ustanove katoliške Cerkve za migrante in Jezuitsko službo za begunce. Z mini anketo poskušamo prikazati, kaj meni in koliko pozna slovensko izseljenstvo običajen prebivalec naše domovine ter kakšne stike ima s Slovenci na tujem. Anketa sicer ne more biti merodajna za kakšno poglobljeno analizo in seciranje slovenske zavesti o tistem delu naroda, ki ni doma. A vendarle odstira, koliko je migracijska usoda našega naroda prisotna v zavesti rojakov v domovini.

Da nam zunaj domovine niti cerkvene strukture ne nudijo tiste podpore, ki bi si jo kakšna skupnost želela, dokazujejo razmere v Parizu, Kölnu in predčasna upokojitev dolgoletnega pastoralnega delavca na slovenski fari v Essnu, diakona Stanislava. Vendar te odločitve niso sovraštvo do tujcev, ampak je zadrega finančnega ali strukturnega značaja v krajevnih Cerkvah. Te »nove« stvarnosti bo treba vse bolj upoštevati tudi pri vodstvu slovenskih misij na tujem. Če bomo hoteli imeti ustanove, ki so nam pomembne, bomo morali skrbeti zanje sami.

ln pri tem ne moremo pričakovati, da nam bo na voljo vse, kar pričakujemo migranti od domovine. Naša država in naš narod ima tudi svoje omejitve ali pa si le-te sama postavlja zaradi usklajevanja nasprotij, ki vladajo povsod v demokratičnih družbah, še posebej pa v tistih, ki pot v delovanje demokratične šele iščejo in kjer še ni utrjenih demokratičnih struktur.

Slovenija je v tem na dobri poti, vendar je razvoj tudi pri nas povezan z različnimi političnimi in ekonomskimi interesi in ne gre vse gladko po naših predstavah in potrebah. Ne zadostuje in premalo je, če zaradi tega samo go-drnjamo ali se zgražamo. Treba je pristopiti konstruktivno k delu, da se razmere spreminjajo. Nekaj v tem procesu rasti naše celovite narodne in državne zavesti lahko naredimo, pravzaprav moramo opraviti tudi slovenski migranti. Zato je dobro vedeti nekaj osnovnih izhodišč in stališč, na katerih sloni več ali manj vse pošteno delo za ljudi, ki so odšli zdoma in so migranti, »ljudje na poti« in v najboljšem primeru zadovoljni priseljenci v deželi, ki je ne morejo takoj imenovati v polnem pomenu domovina.

Janez Pucelj

JRS - Jezuitska služba za begunce

Pogovor s p. dr. Robinom Schweigerjem, direktorjem Jezuitske službe za begunce

Nas lahko najprej seznanite s pojmom migracije in izrazi, ki so z njo povezani?

O migracijah se veliko govori v zadnjih desetletjih, čeprav vemo, da so se v vseh obdobjih ljudje selili. Govorimo o emigracijah (ljudje, ki se izselijo iz ene države), o imigracijah (ljudje, ki se priselijo v določeno državo). Pojem migracije je dejansko še posebej v zadnjem obdobju eden najbolj izpostavljenih vidikov globalizacije.

V slovenskem prostoru pojem migracij še ni tako aktualen, če pa greste v druge države, npr. v Italijo, lahko vidite, kako se je podoba te države spremenila. Ko sem šel prvič v Rim leta 1980, to glavno mesto še ni imelo mnogo tujih državljanov, sedaj pa postaja vedno bolj multikulturno, multietnično ter multireligijsko. V Rimu sem več let študiral, zato ga dobro poznam. Podobno je tudi z drugimi italijanskimi mesti, še posebej na severu Italije. V Sloveniji to še ni tako opazno, čeprav se podoba Slovenije tudi spreminja, saj vedno več tujcev živi v naši državi. Vsaka večja vas ali mesto ima že eno ali več kitajskih restavracij, kar posledično pomeni določeno število Kitajcev in Kitajk v Sloveniji.

Okrogla miza z naslovom »100-letnica Rafaelove družbe in vprašanje migracij« septembra 2006 v Ljubljani.

P. dr. Robin Schweiger, direktor Jezuitske službe za begunce

V medijih se uporabljajo različne kategorije ljudi (begunci, prosilci za azil, pribežniki, tujci), ki so povezani z migracijo, a jih mnogi ne poznajo dobro in jih zato »pomešajo«. Nam jih lahko na kratko opišete?

Ko se pogovarjamo o migracijah, največkrat pomislimo na ekonomske migrante, torej na tujce, ki imajo dovoljenje za stalno ali pa začasno bivanje v neki državi. V Evropi in tudi v Sloveniji so prisotni ljudje, ki so zapustili svojo domovino zaradi različnih pritiskov (največkrat političnih) in zaprosili za azil oziroma zatočišče v naši državi. Ti so prosilci za azil. Poznamo tudi ilegalne migrante (pribežniki), ki so bili na poti v določeno državo Evropske zveze ustavljeni s strani policije na slovenskem ozemlju. Ker niso imeli ustreznih dokumentov (npr. dovoljenje za vstop v državo ali za bivanje) ali so bili celo brez dokumentov, so bili nastanjeni v Centru za tujce v Postojni ali pa odpeljeni na mejo, prek katere so prišli.

V vseh nas so še spomini na mnogoštevilne begunce, ki so leta 1992 prišli v Slovenijo in poiskali zaščito zaradi vojne na Balkanu. Bilo je 70.000 ljudi iz Hrvaške in BiH. Ti begunci so dobili tak status po Zakonu o začasnem zatočišču, a so se po končanem konfliktu vrnili ali kako drugače uredili status bivanja.

Naj omenim še, da lahko sedaj nekdo pridobi status begunca v Sloveniji ali v drugih državah v petih prime-

rih. Po konvenciji Združenih narodov o statusu begunca je begunec oseba, ki zapusti matično državo, iz utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodne pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenemu političnemu prepričanju in ki zaradi strahu ne more ali noče uživati zaščite te države ali se vanjo vrniti. Postopek, da nekdo, ki je zaprosil za azil, prejme status begunca, je dolg in zapleten. Tudi taki ljudje prebivajo med nami, a jih je malo.

Koliko prosilcev za azil in koliko beguncev je danes v Sloveniji? Iz katerih držav prihajajo? Nas lahko seznanite z aktualnimi številkami na tem področju?

Če to vprašanje in številke postavim v širši kontekst, bi najprej omenil, da je bilo leta 1980 po svetu »samo« 16 milijonov, danes pa je več kot 50 milijonov »ljudi v gibanju«, ki je najširši pojem, saj zaobsega begunce, prosilce za azil, ilegalne migrante (pribežniki) in tudi razseljene osebe znotraj države.

V Slovenijo prosilci za azil prihajajo iz različnih koncev sveta, še vedno pa jih je največ iz republik nekdanje Jugoslavije. V Azilnem domu, ki se nahaja v Ljubljani, je bilo v letu 2006 vloženih 579 prošenj za priznanje azila. Največ državljanov je bilo iz Srbije in Črne gore (279), Turčije (65), BiH (49), Makedonije (27), Moldavije (15), Gruzije (13), Kazahstana (12), Palestine (11), Rusije (10). Republika Slovenija je podelila status begunca samo devetim osebam v letu 2006. V naši domovini je bivalo na zadnji dan leta 2006 120 oseb s statusom begunca. Letos je tudi zabeležen upad števila prosilcev za azil, saj je bilo do sedaj le 133 prošenj. 6. junija 2007 je bilo v naši domovini 142 prosilcev za azil.

Marsikoga bo najbrž zanimalo, koliko ljudi je bilo nastanjenih v Centru za tujce, ki se nahaja v Postojni. V tem centru je bilo v letu 2006 skupno 1117 oseb, od tega 872 moških, 93 žensk, 86 otrok in 66 mladoletnikov brez spremstva.

Kaj je JRS?

Jezuitska služba za begunce ali na kratko JRS (kratica izhaja iz angleščine Jesuit Refugee Service) je mednarodna katoliška organizacija. Pater Arrupe - takratni vrhovni predstojnik Družbe Jezusove - je leta 1980 ustanovil Jezuitsko službo za begunce. Ustanovil jo je na podlagi lastne izkušnje, ko je doživel grozote atom-

ske bombe na Japonskem. Predvsem pa so ga vietnamski begunci na čolnih leta 1980 tako pretresli, da je sklenil, da za te ljudi nekaj naredi. Ustanovil je JRS, ki sedaj deluje v več kot 70 državah. Njeno poslanstvo je spremljati begunce, jim služiti in zagovarjati njihove pravice. To je tudi glavni namen slovenske JRS.

Kakšen odnos imamo Slovenci do beguncev? Nas begunci ogrožajo?

Begunci ne, ker jih je malo. Letos je prejela status begunca le ena družina (štirje ljudje). Rekel bi, da je bolj prisoten globlji strah, ker je Slovenija vedno bolj vpeta v globalizacijske tokove in procese ter nihče dobro ne ve, kaj to pomeni. Kapital se seli, s tem pa tudi ljudje. Bolj je prisoten problem, kako sprejeti to, da v Sloveniji niso samo Slovenci. Bolj je torej prisoten strah do tujca - ki je drugačen od mene - kot pa do begunca. Kdor je odprt, vidi, da je tudi tujec lahko nekaj pozitivnega, da tu ni samo nekdo, ki nas bo izkoriščal. Osebnostno gledam na tujce predvsem kot na priložnost in ne problem. Tujci, ki prinašajo v Slovenijo svojo kulturo, izkušnjo, dajo svoj delež k bolj odprti Sloveniji. Zato pripravljamo na JRS tudi radijsko oddajo z naslovom »Gradimo odprto družbo«. Ko človek sliši, kaj delamo, kako pomagamo, lahko vidi, da s tem Slovenija postaja bolj odprta, demokratična, skratka drugačna. Priznam pa, da se ljudem ni vedno lahko soočiti z nekom, ki je drugačen, ki ima drugačen priimek, ime, ki drugače misli, ne zna dobro jezika, ne zna pisati, ki ne ve, kam in kako bi se obrnil, da bi dobil kakšen dokument. To je morda lažje sprejeti nekomu, ki ima sam izkušnjo tujine.

Ali Slovenci radi pomagamo beguncem?

Slovenci veliko pomagamo in smo velikodušni. Spomnimo se dobrodelne akcije za Darfur lansko leto. Hvaležen sem vsem, ki podpirajo našo organizacijo.

JRS organizira računalniški tečaj za begunce in prosilce za azil iz Azilnega doma v Ljubljani.

Skupina prostovoljcev

Včasih damo kakšen oglas v radijsko oddajo, da nam ljudje podarijo kakšno stvar, ki bi jo rabili v azilnem domu, npr. otroški voziček, radio. Vedno dobimo. Manj smo pripravljene podariti svoj čas za te ljudi.

Kako je nastala Jezuitska služba za begunce v Sloveniji? Kdaj je bila ustanovljena?

V Sloveniji se je dejavnost Jezuitske službe za begunce začela leta 1999. Dva jezuitska bogoslovca sta v takratnem t. i. Prehodnem domu v Ljubljani zasnovala prostovoljni projekt s ciljem pomagati otrokom, ki so tam prebivali. Kasneje se je delo tam nadaljevalo in obogatilo z novimi prostovoljci in novimi vsebinami. S strukturirano dejavnostjo smo začeli leta 2002, ko je bil 19. marca odprt urad Jezuitske službe za begunce v Sloveniji. Torej, letos praznujemo že peto obletnico našega delovanja v državi.

Kako poteka delo v Jezuitski službi?

Pripravljamo projekte in izvajamo programe v Azilnem domu, ki je institucija odprtega tipa in v Centru za tujce, ki je institucija zaprtega tipa. Pomagamo osebam, ki so prejele status begunca, pri njihovi integraciji v slovensko družbo. Vodimo polurne oddaje na Radiu Ognjišče vsak 2. in 4. torek v mesecu ob 13.30. Vsako leto organiziramo štiri tečaje računalništva, pa tudi enotedensko bivanje otrok in staršev beguncev ali prosilcev za azil na morju. Sodelujemo tudi z drugimi nevladnimi organizacijami, ko imamo koordinacijske sestanke v Azilnem domu, ali ko se pripravlja (novi) azilni zakon. To so glavna področja naše dejavnosti

Imate tudi skupino prostovoljcev?

Da, res imamo skupino prostovoljcev. Pri nas je zapo-

slena socialna delavka, ki s pomočjo skupine prostovoljcev, ki jih spremlja čez celo šolsko leto (imajo redna srečanja, supervizije, izobraževalne vikende), v Azilnem domu in v Centru za tujce pripravlja različne dejavnosti. Naj jih nekaj naštejemo: opismenjevanje za mladostnike, pogovor, učna pomoč, družabne aktivnosti, računalniški tečaji. Socialna delavka dela z različnimi kategorijami ljudi (matere, otroci). Pri vseh teh dejavnostih ji torej pomagajo prostovoljci.

V Centru za tujce redno obiskujemo in se z njimi srečujemo dvakrat tedensko. Tem ljudem poskušamo olajšati bivanje, jim popestriti vsakdanjo rutino, ker je njihovo bivanje v centru po nekaj tednih ali mesecih lahko zelo depresivno. Pomagamo jim kaj urediti - posredujemo zanje pri odvetniku, pomagamo jim pri urejanju dokumentov, pri vzpostavljanju ali ohranjanju stikov s člani družine v tujini. Delo prostovoljcev ni lahko, prinaša pa bogate osebne izkušnje.

Kako se financira vaša organizacija?

Azilni dom in Center za tujce sta v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve (MNZ). Na javnem razpisu MNZ prijavimo projekt, in če je sprejet, lahko dobimo sredstva iz evropskega begunskega sklada in državnega proračuna. Iz tega denarja se financira naša dejavnost samo v Azilnem domu. V Centru za tujce, ki ga

V Azilnem domu

vodi policija, financiramo vse »sami« oziroma bolje, pomaga nam tudi nemška dobrodelna organizacija, pa seveda slovenski dobrotniki.

Kot ste že omenili, vas je slišati tudi na Radiu Ognjišče ...

Dvakrat mesečno pripravljamo oddajo »Gradimo odprto družbo«, za kar smo hvaležni vodstvu tega radia. Naj tudi omenim, da je to edini radio v Slovenji, ki ima redne oddaje o begunski tematiki. V radijski oddaji predstavimo naše delo, pripravimo intervju z gosti, ki so begunci, ali predstavniki vladnih in nevladnih institucij, kjer predstavijo svoje delo ali izkušnje na področju begunske problematike. Ker je oddaja v službi beguncev, posredujemo tudi novice iz domovine in tujine s tega področja.

Je težko delati z begunci?

Včasih je. Ob delu z begunci pa so tudi druge težave. Večkrat sem nejevoljen, ker birokratski postopki, ki rešujejo določeno situacijo, počasi potekajo. Marsikaj bi se dalo hitreje urediti. Težko sprejemem, da se stvari včasih globalno ne rešujejo oziroma se prepočasi. Šele ko se konsolidirajo politične, ekonomske in civilne institucije, je možna pomoč na dolgi rok.

In v čem je lepota dela z begunci?

Vsako srečanje je obogatitev. Če lahko pomagaš nekemu, da mu vliješ malo upanja, da preživi dan in teden malo lažje, je lepo ... in ko vidiš, da se vendarle da nekaj narediti. Hvaležen sem tudi za izkušnjo bivanja v tujini in dela z ubogimi v Čilu. Delo z ubogimi te izzove, nagovori. Če si občutljiv, te nagovori v jedru.

Se spomnite kakšne anekdote pri srečanju z begunci?

Ni ravno anekdota ... Ko sem šel letos na veliki četrtek v Center za tujce, na ta dan, ko se duhovniki spominjamo svojega posvečenja, sem bil prijetno presenečen. Na oddelku za strožji policijski nadzor je nekdo lepo naslikal Kristusa in to obesil na hodnik. Šele tisi večer sem sliko prvič opazil, čeprav sem že večkrat šel po hodniku. Človek sreča Boga tudi tam, kjer najmanj pričakuje - tudi v Centru za tujce, med »drugačnimi ljudmi«. Na tak način sem praznoval obletnico svojega posvečenja.

Pripravil Lenart Rihar

Iz nagovora evropske poslanke Ljudmile Novak

Spoštovani rojaki, ob koncu vam želim, da ne bi nikoli pozabili, od kod prihaja vaš rod in da bi s ponosom govorili in pričevali o tem tudi vašim otrokom in vnukom. Pred nikomer se nam ni treba sramovati naših korenin, naše lepe dežele, slovenske pesmi in kulture. Bogastvo nekaterih drugih narodov je v bogatih stavbah in zlatu, naše je gotovo v bogati kulturi, lepi pokrajini in delavnosti.

Želim vam, da bi se še naprej z veseljem srečevali, ohranjali naše narodno bogastvo in živeli v miru in zadovoljstvu v vaši družini, službi in domu, ki ste si ga ustvarili in izbrali v tujini ali domovini.

»ROMANJE TREH SLOVENIJ« NA SVETE VIŠARJE

nedelja, 5. avgust 2007

Dragi rojaki!

Prvo nedeljo v avgustu bomo zopet romali na Svete Višarje.

Ob 8.00 začnemo pešpot ob vznožju gore nad Žabnicami, od koder se bomo ob premišljevanju križevega pota skupaj povzpeli k Višarski Gospe. Kdor želi, ima za vzpon na vrh na voljo žičnico.

Ob 10.30 bomo kot običajno prisluhnili predavanju.

Ob 12.00 bo slovesna sveta maša, ki jo bo ob somaševanju izseljenskih duhovnikov daroval škof dr. Peter Štumpf, narodni ravnatelj za Slovence po svetu.

Ob 13.00 bo na ploščadi za cerkvijo kratek kulturni program z nagovorom člana komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v državnem zboru poslanca Draga Korena. Sledilo bo družabno srečanje.

Prisrčno vabljeni rojaki iz zamejstva, zdomstva in domovine! Dobrodošli ste tudi v Ehrlichovem domu.

*Rafaelova družba in
Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov*

Pastorala migrantov

»Nositi bi moral dva križa na prsih,« se je pošalil kardinal Renato Raffaele Martino, predsednik papeškega sveta za pravičnost in mir in papeškega sveta za pastoralo migrantov in itinerantov. Zaenkrat oba sveta delujeta neodvisno drug od drugega, vendar potekajo priprave, da se združita pod eno streho. To ne bo prav lahko, meni kardinal, ker so tako raznolika vprašanja na eni in drugi strani. Res pa je tudi, da se marsikaj na enem in drugem področju pokriva ali vsaj srečuje.

Nas seveda zanima predvsem področje pastore migrantov, ljudi zdoma in popotnikov. Treba je zajeti in presoјati usode posameznih ljudi na tem področju nekako v celoti, tudi glede na stvarno situacijo v družbah današnjega sveta. Evropa je poleg Severne Amerike najbolj želeni cilj mnogih ljudi, ki bi se danes radi izognili revščini ali nasilju in postali deležni vsaj majhnega koščka dobrin bogatih dežel.

Res je tudi, da Zahodna Evropa potrebuje ljudi z drugih delov sveta, saj se po vseh deželah stare celine krepko čuti premajhno število rojenih otrok. Evropa bi v povprečju morala imeti 2,2 otroka na družino, dejansko evropsko povprečje pa je 1,2 otroka. Tudi Francija, ki ima trenutno najboljši odstotek rojenih otrok, se le približuje potrebnemu povprečju, a ga ne dosega. Evropa v celoti torej potrebuje priliv prebival-

Kardinal Renato Raffaele Martino v pogovoru s skupino predstavnikov izseljenske pastore v Nemčiji

stva od drugod, čeprav je potreba različna po posameznih državah.

Vse evropske države se ob priseljencih morajo začeti ukvarjati z zelo pomembno nalogo. Prišleki niso samo delavci, ampak so ljudje, ki imajo poleg svojega znanja tudi svoj jezik, kulturo in navade. Velikokrat tudi drugo vero. Poleg tega imajo družine in sorodnike. Za pravičen in spoštljiv odnos do njih jim je treba omogočiti, da svoje življenje oblikujejo po svojih vrednotah. Jasno je, da vsaka družba pričakuje, da tudi oni doprinesejo spoštovanje do kulture in vrednot dežele in ljudi, kamor so se naselili.

Kardinal je že davno tega zavzel stališče, da je treba za otroke prišlekov že v šoli poskrbeti tudi religijski pouk v veri, ki jo imajo. Naletel je marsikje na začudenje in celo odpor. Vendar se njegova teza vse bolj izkazuje kot tista napredna misel, ki jo sprejema vedno več državnih in drugih javnih ustanov. To stališče omogoča uresničevanje osnovnih človekovih pravic, ki jih tudi priseljencem ni mogoče odreči.

Zakaj v NL pišemo o tem? Preprosto zato, ker so to vprašanja, v katera smo vpeti vsi. Slovenci po svetu smo najprej izkusili te zadrege sodobne družbe na lastni koži, za nami jih spoznava tudi naša skupna domovina, država Slovenija. Med Slovenci po svetu naletimo na začudenje in razočaranje, kadar doživljajo, da jih domačini izenačijo s prišleki iz Turčije, arabskih in afriških dežel. Domačini pogosto vse mečejo v en koš, kadar jim postane težavno srečevanje s popolnoma drugimi navadami in kulturnim življenjem. Ta odpor do tujega človeka tudi v Sloveniji ni več nekaj neznanega.

Iz tega se rojeva odklon do slednjega tujca in pretirana skrb za čisto raso. Nastajajo nestrpnosti, ki zastrupljajo odnose med domačini in priseljenci. Ko se nacionalni ponos pojavi v družbi kot organiziran sovražni nastop proti tujcu, je tu problem, ki ga je treba ukrotiti in omejiti s spoznavanjem potreb ljudi, ki so prišli od drugod. In njim je treba omogočiti, da se čim bolje seznanijo s kulturo svojega okolja. Integracija je predvsem nujno iskanje normalnega odnosa med različnimi ljudmi.

Kardinal Martino je izpostavil vso problematiko še pod drugo luč. Meni, da se moramo vživeti v tujca tudi z vidika, kaj pravzaprav ta lahko spozna o naših krščanskih vrednotah. Spoznava pa to na nas ljudeh in našem krščanskem življenju. Zanj ne more biti nekaj

vzpodbudnega razdeljenost krščanskih Cerkev. Tudi znotraj katoliškega občestva naleti na liberalistično mišljenje, ki ne sprejema drugačnega kristjana in se tako nad krščanstvom v celoti le zgraža.

Ko se pred tujcem zapira vase domača družba, ga s tem skoraj usmeri v to, kar opažamo v velikih mestih po vsej Evropi. Močne skupine tujcev ene kulture poselijo strnjeno nek predel mesta tako, da je bolj podobno nekemu azijskemu, arabskemu ali afriškemu mestu kakor evropskemu. Nastaja središče izrazito neevropske kulture in načina življenja sredi Evrope. To domačine lahko silno moti.

Kaj ima vse to opraviti s slovenskimi izseljenskimi vprašanji? Vsekakor veliko. Najprej bo za nas in za našo domovino pomembno, da se ne zagledamo samo v svoje majhne problemčke. Pomaga nam umestiti svojo usodo razseljenega naroda kot del velikega evropskega in svetovnega dogajanja. Dojeti moramo svojo domovino kot deželo priseljevanja in je ne moremo gledati le v luči, kakšno smo jo nekoč zapustili. Zadnja desetletja, ki smo jih tudi sami doživeli, se svet z nami vred zelo hitro spreminja. To ni posebej nova ugotovitev, njeno realnost pa je včasih težko sprejeti doma v svojem kraju in med svojimi ljudmi.

Druga pomembna stvar, ki se je moramo naučiti, pa je dejstvo, da se v takem pluralnem svetu mešanja kultur in navad ne bomo nikoli več počutili povsem na svojem, če ne bomo začutili, kako je sredi tega pomembna za nas naša lastna slovenska samobitnost. Noben internacionalizem nas ne more zadovoljiti v naši lastni kulturni potrebi. To kar imamo iz svoje kulturne zakladnice, nas bo povezovalo in nam dajalo občutek, da smo se v združeno Evropo in svet vključili suvereno in enakopravno. Zavest lastnega kulturnega bogastva, ki ne zanikuje vrednot drugačnosti drugega, nas more privedi do tiste pozitivne vloge v neposrednem in vedno intenzivnejšem srečevanju z drugimi kulturami, ki bo gradila medsebojno spoštovanje med ljudmi. Kulture se lahko obogatijo, ni treba, da se stepejo. In do te stopnje lastne suverene samozavesti nas lahko privede bolj hitro prav ta naš čas, ki je tako izrazito prežet s pojavom, ki ga imenujemo migracije.

Katoliška Cerkev se je na koncilu in v dobi po njem, ko so krajevne Cerkve začele uresničevati v življenju koncilski navodila, zavedla svoje odgovornosti in poslan-

stva do človeka v teh spreminjajočih se razmerah. Zato je nastal in se je oblikoval pri Svetem sedežu Svet za pastoralo migrantov. Nanj se ozirajo ne le katoličani ali drugi kristjani, pač pa tudi države in nevladne ustanove, ki se na različne načine posvečajo sodobnim vprašanjem človeka in varovanja njegovega dostojanstva. Papeški svet je izdal vrsto navodil, ki izhajajo iz evangeljskega nauka, to je iz božjega pogleda na človeka in iz tega črpa mnoge pobude, ki jih sprejemajo in priznavajo tudi neverni ljudje.

Cerkev seveda ne more ničesar zapovedati, lahko pa pojasnjuje svoja stališča, vabi k pogovorom o vrednotah in načinih urejanja teh velikih problemov in kliče k nenasilju, kjer se odnosi zaostrijo v spopade.

Za zavzetega katoličana je pomembno, da pozna delo Cerkve vsaj na tistih družbenih področjih, kjer smo sami udeleženi in kjer doživljamo neposredno tudi stiske in potrebe izseljencev.

Priseljenci in krajevna Cerkev

Nadškof Agostino Marchetto je že šest let tajnik Papeškega sveta za pastoralo migrantov in itinerantov in dober poznavalec razmer po vsem svetu. Bil je najprej v diplomatski službi, pa ga je na tej poti ustavila težka bolezen in se je po rehabilitaciji moral posloviti od tega napornega dela.

Vendar je tudi v tem dikasteriju (ministrstvu) zelo živo, ker je danes čas velikih preseljevanj, ki zajemajo vse kontinente. Sveti oče je tudi na zadnjem apostolskem potovanju v Braziliji ponovil ugotovitev, da Cerkev migracije skuša razumeti predvsem kot pastoralno nalogo. Cerkev čuti ob vsem tem dogajanju v svetu predvsem dolžnost do človeka in želi opraviti svoje evangeljsko poslanstvo in prevzeti odgovornost do ljudi, ki so odšli iz domovine. Seveda se dogaja vedno znova, da krajevni škofje te naloge ne vidijo najprej ali ne dovolj zgodaj, saj se večina od njih danes ukvarja s pomanjkanjem duhovnikov. Celo v Nemčiji je videl, kako škofje zmanjšujejo personal na tem področju, ker potrebujejo duhovnike drugje. Seveda taki razpleti žalostijo veliko ljudi, ki od Cerkve pričakujejo prav to po-

moč in zavetje, ki jim ga lahko daje narodna župnija ali verska skupnost. Ljudje so se navadili in pričakujejo neko solidno stabilnost struktur, ki so nanje navezali svoje duhovno življenje in so ga do sedaj uživali. Njihove zahteve so upravičene. Vendar je treba upoštevati pri tem tudi možnosti, ki jih ima krajevna in tudi Cerkev v domovini, od koder so priseljenci prišli.

Migracije so različne, večinoma pa so ekonomskega porekla. Vedno je bila želja po kratkotrajnih migracijskih premikih, da ne nastane potreba po asimilaciji, ker je to tažavna naloga. Vendar se temu ni dalo vedno ustreči. Nujno so ostali ljudje po več desetletij v okolju priselitve in proces prilagajanja ali integracije se je sprožil sam po sebi. Včasih z velikimi mukami, drugič precej gladko in brez težkih zapletov v procesu prilagajanja.

Vzroki temu so raznolikosti migracij po poreklu ali vzroku odhoda iz domačega kraja. Največ je ekonomskih migrantov, ki iščejo boljši kos kruha zase in za svoje domače. Druga skupina so begunci, ki na tujem iščejo zaščito za svoje življenje in svobodo. Ti dobijo status azilanta, ker iščejo zatočišče in stalno naselitev v neki tuji državi. Za to morajo seveda najti uradno privoljenje države, ki jih sprejme.

Mednarodna zakonodaja o zaščiti ljudi na begu ali popotnikov pa ne dosega tistih, ki se skušajo znajti v okviru meja svoje domovine. Tako imenovani notranji migranti niso nikjer registrirani in ta migracijska problematika je v precejšnji meri popolnoma zastrta širši javnosti.

Vse več je tudi študentov, ki so na študiju v tujini, tako se na tem področju marsikje že razmišlja in načrtuje univerzitetna pastorała za študente iz tujega okolja.

Skupna romanja rojakov so močan element povezovanja širše skupnosti.

Nadškof Agostino Marchetto, tajnik papeškega sveta za pastoralo migrantov

Naslednja kategorija ljudi, ki je zelo številna in jo je treba gledati z vidika današnjih modernih selitev, so turisti. Statistika navaja letno 825 milijonov ljudi, ki so za nekaj časa od doma in iščejo mir in počitek v času dopusta. Posebno pastoralno in spremljevalno skrb zahtevajo tudi mornarji, letališki delavci, tovornjakarji in cirkusantje.

Naslednja kategorija so brezdomci, ljudje, ki živijo na ulicah, ulični otroci milijonskih mest in t. i. slamov in tudi ženske in moški, ki se preživljajo s prostitucijo. Papeški svet za pastoralo teh številnih skupin ljudi, ki jih s skupnim imenom zajamemo v izraze migranti in popotniki, je izdal več navodil, kako naj v luči krščanskega nauka gledamo nanje in kako pristopiti k dejavni pomoči zanje. Zadnja okrožnica je Erga migrantes caritas Christi (Kristusova ljubezen do migrantov). Prav kmalu izide tudi naslednje navodilo, ki bo spodbuda za pastoralo v prometu. V njem bo velik poudarek na varovanju življenja v tej pomembni vsakdanji stvarnosti, saj vsako leto v prometu umre nad milijon ljudi.

Zanimiva in uporabna je izdaja rožnega venca za migrante in popotnike, ki je duhovna spodbuda, da bi se kristjani učili spremljati to veliko vprašanje sodobnega sveta v osebni povezanosti z Bogom v molitvi.

Papeški svet za migracije vsaki dve leti pripravi generalno posvetovanje vseh dejavnikov na ravni krajevnih Cerkev o določeni temi s področja migracij. Tako skuša doseči sprotno spremljanje vseh sprememb in slediti potrebam ljudi, ki jih je zadela izseljenska usoda.

Vatikanska navodila glede aktualnih pastoralnih potreb po svetu so seveda le pomoč, da bi krajevne Cerkev in predvsem njihovi voditelji lažje odgovarjali na aktualne naloge, ki jih narekuje življenje. Ne spremi-

nja se ničesar v Cerkvi po dekretu, ampak na pobudo, kje kdo lahko naredi kaj dobrega za sočloveka. Tako je vsak dokument lahko pomoč pri razmišljanju in utemeljevanju, pri iskanju možnih in pravih rešitev na določenem področju. Skuša spodbujati, da bi se kristjani udeležili stvarnih vprašanj sveta in družbe na dejaven način in sprejemali odgovorno delovanje. Glede raznih zapletov in neskladij med narodnimi župnijami in krajevno Cerkvijo pa svet noče biti sodnik in posrednik, saj je odgovorno delovanje vedno stvar dogovora med pastoralo v maternem jeziku in krajevnim ordinarijem, ki mu je načelno in nesporno naložena naloga, da skrbi za vse katoličane na teritoriju svoje škofije. Tako nosi vso odgovornost tudi za priseljence in mora najti skupaj z narodnimi dušnimi pastirji tiste rešitve, ki so možne in sprejemljive glede na vse naloge in možnosti, ki jih ima posamezna škofija.

Vatikan in svet

Državno tajništvo države Vatikan vodi kardinal Tarcisio Bertone. Njegova vloga je na ravni predsednika države. Nadškof Giovanni Lajolo, nekdanji nuncij v Nemčiji, je bil postavljen po odločitvi sedanjega papeža (rečeno primerjalno z državnimi strukturami) na mesto predsednika vlade. Nadškof Mamberti je »šef« oddelka za odnose Vatikana z državami, v katerem del odgovornosti, to je za nekaj držav srednje Amerike, nosi monsinjor Miguel Palacios. Španec po rodu, ki je svoje otroštvo in mladost preživel v Namčiji in je duhovnik augsburške škofije.

Praktično opravlja delo v pisarni svetega očeta Benedikta XVI. V njegovi službi in zanj skupaj z msgr. Miguelom opravlja pisarniško delo okrog 25 sodelavcev vatikanskega državnega tajništva. Vsak je zadolžen za določeno skupino držav, s katerimi ima Vatikan urejene odnose na državni ravni.

Vatikanski diplomati na ravni veleposlanikov se imenujejo nunciji in imajo zaradi ugleda Vatikana skoraj povsod mesto zastopnika diplomatskega zbora, ki nastopa v imenu veleposlanikov in diplomatskih predstavnikov v neki državi. Ena redkih izjem glede tega je naša država.

Pred tridesetimi leti je imelo diplomatske stike z Vatikanom 75 držav. Prejšnji mesec so s Svetim sedežem navezali uradne stike in poslali v Vatikan svojega ambasadorja Združeni arabski emirati. To je že 176. država, ki je vzpostavila diplomatske odnose z Vatikanom. Danes ne čudi nikogar več, če s Svetim sedežem naveže uradne stike država, ki je popolnoma in izrazito nekrščanska. Na tem področju se je veliko spremenilo prav v zadnji dobi, ko je vodil katoliško Cerkev papež Janez Pavel II. Sveti sedež ima okrog 100 nuncijev po vsem svetu, kar pomeni, da so nekateri vatikanski visoki predstavniki akreditirani v več državah. Nuncij v Sloveniji je npr. zadolžen še za Bosno in Hercegovino in za Makedonijo. Nunciji imajo seveda redne stike z državnim tajništvom Svetega sedeža, o katerem pišemo v tem prispevku.

Predstavniki Svetega sedeža ne iščejo kakšnih gospodarskih dogovorov z državami, kar je pri predstavništvih drugih držav vsakdanja naloga. Osrednje teme, ki se jih loteva vatikanska diplomacija, so povezane z dostojanstvom človeka kot osebe, človekova svoboda in njegove pravice, verska svoboda, ohranjanje in spoštovanje človeškega življenja, pravičnost in mir. To so osnovne teme človeka in družbe. Pri tem se vatikanski diplomati trudijo po navodilih cerkvenega vodstva in učiteljstva za podporo tem vrednotam in za premagovanje konfliktov in zamer. Pri zadnjem obisku v Braziliji se je sveti oče zaskrbljeno ozrl na vso Južno in Srednjo Ameriko in se zavzel za premagovanje korpucije in kriminala.

Takole v Mannheimu modrujejo najmlajši. Bodo dobili odgovore?

Anketa

Za slovenske zdomce in izseljence je dokaj pomembno vprašanje, koliko ljudje v domovini vedo o slovenskem izseljenstvu. Pred vami ni raziskava, je le bežen vtis, ki vendarle nekaj pove o temi. Postavili smo tri vprašanja vsaj petim ljudem v treh različnih okoljih: povprašali smo ljudi na vasi, mimoidoče na ulicah glavnega mesta in študente pred filozofsko fakulteto.

1. Ali kaj veste o Slovencih po svetu?

Na vasi

1. Ja, vem. Zaradi sorodnikov. Štirje moji strici po očetovi strani so šli v Ameriko po I. svetovni vojni (*Angela, gospodinja, 67 let*).
2. Ne, ne vem (*Zorica, gospodinja, Goriška brda*).
3. Ja, vem. Razseljeni so po celem svetu in mislim, da jih je okoli ene desetine (*Marija, prodajalka, Sostro*).
4. Nekaj vem. Razseljeni so po celem svetu (*Tina, branjevka, Sostro*).
5. Veliko Slovencev je v Južni Ameriki, kamor so bežali po vojni, pa v Nemčiji, kamor so šli s trebuchom za kruhom. Veliko imamo zamejskih Slovencev (*Duša, branjevka, 57 let*).

Mimoidoči v mestu

6. Ja, vem. Razseljeni so po celem svetu, v Ameriki, po Evropi (*Andrej, študent strojništva, Ljubljana*).
7. Bolj malo. Razseljeni so po Evropi, tudi v Ameriki. Tam imajo tudi svoje skupnosti (*Maja, upokojena učiteljica, Ljubljana*).
8. Šli so na delo v tujino. Zdaj imajo probleme, ker se ne morejo vrniti domov. Gotovo bi se jih rado veliko vrnilo, pa se jih ne more. Poizkušajo priti do kontakta s svojimi sorodniki (*Jože, upokojenec, 66 let*).
9. Sem eden tistih Slovencev, ki so delali v tujini. 17 let sem živel v Nemčiji (*Stane, upokojenec, 66 let*).
10. Vem o zamejcih, da so na Madžarskem, v Avstriji, Italiji in da imajo Koroški Slovenci probleme z dvojezičnimi napisi. Tudi na Madžarskem in v Italiji so sami problemi. Slovenci po svetu imajo svoja društva v Avstraliji in Kanadi (*Primož, študent, 23 let*).

Študenti pred filozofsko fakulteto

11. Vem, da živijo po celem svetu. Razpršeni so po Ameriki, Nemčiji, sosednjih državah, Južni Ameriki, živijo tudi v manjšinah (*Tjaša, študentka angleščine, Celje*).
12. Malo. Vem, da so razseljeni, izseljeni (*Dea, študentka prevajalstva, Ljubljana*).
13. Ja, mislim, da kar dobro poznam razmere (*Rok, študent angleščine, Maribor*).
14. Ja, vem. Vem za zamejce in izseljence, ki živijo v Argentini, Ameriki, Avstraliji ... (*Katja, študentka slovenščine, Škofja Loka*).
15. Bolj malo. Kar sem se učil v gimnaziji (*Gregor, študent zgodovine, Ljubljana*).

2. Imate koga od sorodnikov ali prijateljev na tujem in stike z njimi?

Na vasi

1. Stikov nismo imeli. Možje mojih sester so jih enkrat obiskali. Pred desetimi leti nas je nazadnje obiskal bratranec (*Angela, gospodinja, 67 let*).
2. Ne, nimam (*Zorica, gospodinja, Goriška brda*).
3. Imam sorodnike v Argentini in Kanadi. Obiskali so nas že večkrat in tisti čas, tudi po dva meseca, preživeli pri nas. Skupaj smo si ogledovali Slovenijo (*Marija, prodajalka, Sostro*).
4. Moja mama se je v otroštvu preselila v Srbijo, se poročila in postala prava Srbkinja. Jaz že 40 let živim v Sloveniji, rodila pa sem se v južni Srbiji. Stike s prijatelji in sorodniki v Švici in Nemčiji vzdržujem redno, slišimo se najmanj enkrat na 14 dni, vidimo pa enkrat na leto (*Tina, branjevka, Sostro*).
5. Nimam (*Duša, branjevka, 57 let*).

Mimoidoči v mestu

6. Imam sorodnike v Avstraliji, a to je tudi vse. Stikov nimamo, se pa spominjam, da so nas enkrat obiskali (*Andrej, študent strojništva, Ljubljana*).
7. Imam sina, ki je skupaj z ženo odšel v Kanado. Z njima imam redne stike. Redno prihajata v Ljubljano. Ko sem bila mlajša, sem tudi jaz hodila tja (*Maja, upokojena učiteljica, Ljubljana*).
8. Nimam sorodnikov, sem pa delal v tujini in imel dekle tam (*Jože, upokojenec, 66 let*).
9. Sorodnikov nimam, v tujini so ostali le prijatelji (*Stane, upokojenec, 66 let*).

10. Imam strica v Belgiji, z njim imamo stike. Pride na obisk v Slovenijo (*Primož, študent, 23 let*).

Študenti pred filozofsko fakulteto

11. Sorodnikov v tujini zaenkrat še nimam, se bo pa kmalu sestrična z družino preselila v Avstralijo. Stike bomo seveda obdržali (*Tjaša, študentka angleščine, Celje*).

12. En družinski prijatelj je v Ameriki. Tja se je poročil. Občasno se vidimo (*Dea, študentka prevajalstva, Ljubljana*).

13. Imam sorodnike v Kanadi, ki so precej aktivni v Kanadski izseljenski matici. Stike imamo, večkrat pridejo na obisk in tudi jaz sem jih že obiskal (*Rok, študent angleščine, Maribor*).

14. Imam malo sestrično v Ameriki, fant ima pa teto v Avstraliji. Pišemo si pošto, predvsem za praznike, pridejo pa tudi na obisk (*Katja, študentka slovenščine, Škofja Loka*).

15. Ne, nimam (*Gregor, študent zgodovine, Ljubljana*).

3. Kaj naredi Slovenija za rojake po svetu in vaše mnenje, ali je tega dela dovolj ali premalo?

Na vasi

1. Ne bi vedela (*Angela, gospodinja, 67 let*).

2. Ne, ne vem (*Zorica, gospodinja, Goriška brda*).

3. Sorodniki iz Argentine so zadovoljni, bratranec iz Kanade pa se tudi ni nič pritoževal. Omenil mi je tudi, da sodeluje v Klubu Triglav. Iz njihovih izjav sklepam, da Slovenija naredi dovolj za njih (*Marija, prodajalka, Sostro*).

4. Malo. Vlada gleda samo nase. Če bi se zavzemala za svoje državljane in rojake po svetu, ne bi dopustila rušenja njihovih objektov v hrvaški Istri (*Tina, branjevka, Sostro*).

5. Država verjetno nekaj naredi, mislim pa, da ne dovolj (*Duša, branjevka, 57 let*).

Mimoidoči v mestu

6. Ne vem, če Slovenija kaj naredi za njih (*Andrej, študent strojništva, Ljubljana*).

7. Ko sem bila v Torontu, sem malo spoznala njihovo skupnost. Tam imajo nekakšne poletne rezidence, kjer pripravljajo skupna praznovanja, na katera pride tudi njihov duhovnik. Mislim, da imajo Slovenci v tujini največ problemov z uveljavljanjem. Doma ta problem

ni takšen (*Maja, upokojena učiteljica, Ljubljana*).

8. Smo mlada država. Evidenčno vzdržujemo stik z njimi (*Jože, upokojenec, 66 let*).

9. Država veliko govori, veliko nam je obljubljala, pa od teh obljub ni nič ostalo. Ko smo se vrnil domov, ni smo imeli nobenih bonitet. Če bi se še enkrat odločal, bi ostal v Nemčiji. V tujini so organizirali društvo Triglav (*Stane, upokojenec, 66 let*).

10. Za pravice zamejcev bi se morala država bolj potruditi. Sicer so Slovenci po svetu organizirani v društva (*Primož, študent, 23 let*).

Študenti pred filozofsko fakulteto

11. Ne bi vedela. Vem, da lahko dobijo državljanstvo. Sestrični z družino so pomagali z informacijami in iskanjem službe (*Tjaša, študentka angleščine, Celje*).

12. Vem, da imajo zborovanja, srečanja in piknike. Mislim, da bi lahko država naredila več, da bi ohranjali več stikov (*Dea, študentka prevajalstva, Ljubljana*).

13. Jaz mislim, da lahko izseljenci pridejo do marsikakšne pomoči, če jim je to v interesu. Pomoč jih mora zanimati (*Rok, študent angleščine, Maribor*).

14. Ne vem. Za tujce vem, da imajo organiziran tečaj slovenščine. V Ameriki imajo društva, v katerih se dobivajo in družijo ob raznih praznovanjih. Mislim, da država nudi neko pomoč, a jo moraš intenzivno iskati. Država bi lahko naredila še veliko več (*Katja, študentka slovenščine, Škofja Loka*).

15. Manjšine se pritožujejo, tako da mislim, da država naredi premalo (*Gregor, študent zgodovine, Ljubljana*).

Pripravili sodelavci RD

Iz ankete seveda ne moremo delati kakšnih velikih zaključkov. Prejeli smo le kratke odgovore, ki jih človek da na hitro in ne pove vsega, kar ve in pozna. Kljub temu opazimo zelo splošen nivo znanja o izseljenstvu. Prav tako pa je opazen naklonjen odnos do rojakov po svetu. Že iz tega je mogoče sklepati, da je za boljše razumevanje odnosov med Slovenci doma in po svetu potrebno veliko več rednih in stvarnih informacij o življenju na eni in drugi strani. Poročila o kranjski klo-basi in tričetrtinskem taktu med izseljenci ljudem v domovini ne povedo veliko o mlinu migracijskih preizkušanj, ki jim je izpostavljen človek v tujini, tudi če se v njej dobro počuti.

Uredništvo NL

»Vsi smo v službi Njega, ki je Življenje!«

Pogovor z diakonom Stankom Čeplakom

Prepričan sem, da večina Slovencev v Porurju pozna diakona Stanka Čeplaka. Na binkoštno nedeljo je bilo v Essnu binkoštno srečanje Slovencev, ki so se ob tej priložnosti poslovili od diakona Stanka, ki se je s 1. junijem 2007 upokojil.

O njegovem delu med rojaki v Nemčiji sem se pred kratkim pogovarjal z njim in nastal je ta zapis.

Kdaj ste pripotovali v Nemčijo in zakaj?

V Nemčijo sem pravzaprav pribežal 23. junija leta 1972. Pred tem sem delal v Gorenju v Velenju. Po delu v številnih obratih v tovarni Gorenje mi je uspelo, da sem se prebil v pisarno. 24. aprila mi je takratni direktor podjetja gospod Atelšek dejal, da bom šel v jeseni na študij prava v Ljubljano, kar me je razveselilo.

Moje veselje žal ni trajalo dolgo, kajti 19. junija me je v pisarni pričakalo pismo, v katerem mi sporočajo, da sem postal član KPS in s tem KPJ (komunistične partije Slovenije in Jugoslavije). Priporočali so mi, naj to pismo podpišem, če ne, se lahko znova vrnem med fizične delavce v halo. Glede na to, da te prijavnice nisem želel podpisati, sem zbežal v Nemčijo.

Kaj in kje ste delali po Vašem prihodu v Nemčijo?

V Essnu me je sprejel dušni pastir Ivan Ifko, ki me je peljal v bolnico, kjer sem že 25. junija začel delati kot bolničar. Dve leti sem delal na internem oddelku, pozneje v kirurški ambulanti.

Kdaj in kako ste se vključili v družbeno-kulturno delo med rojaki v Porurju?

Tukaj sem se takoj vključil v slovensko skupnost. Zelo aktiven sem bil pri petju v cerkvi. Vsako nedeljo po slovenski maši, ki je bila v Altenessnu, smo Slovenci odhajali na srečanja v Kolpingov dom.

Bili ste tudi eden izmed ustanoviteljev slovenskega društva »Bled«, ki bo letos praznovalo 35. obletni-

Diakon Stanko v misijski pisarni

co obstoja. Kako je prišlo do ustanovitve društva? Vaša aktivnost v društvu?

Kmalu po mojem prihodu smo se nekateri odločili, da bi v Essnu ustanovili slovensko kulturno društvo. Že med poletjem sva s pokojnim dr. Pibrom pripravila statut društva za vpis in registracijo na nemškem sodišču. Društvo »Bled« je bilo registrirano septembra leta 1972. To je bilo prvo priznано slovensko kulturno društvo v Severnem Porenju - Vestfaliji.

Kmalu smo ustanovili dramsko sekcijo in pevski zbor. Najprej smo uprizorili slovensko ljudsko dramo »Za grunt«. Gostovali smo v Sloveniji in izvedli tri predstave. Decembra leta 1972 smo gostovali tudi v Berlinu. Berlinski Slovenci so nam obisk vrnilo s Finžgarjevo »Razvalino življenja«.

Kje ste študirali?

Teologijo sem študiral v Ljubljani in Mariboru. Pokojni župnik Ivan Ifko me je neko nedeljo po maši vprašal, če bi bil pripravljen doštudirati teologijo in se dal posvetiti v stalnega diakona. Na to sem pristal in sprejel s privolitvijo žene. Dopisno sem doštudiral teologijo na teološki fakulteti v Würzburgu. Študij in priprava na diakonsko delo sta trajala štiri leta. V družini z dvema majhnima otrokoma in ob službi to ni bilo lahko.

Kdaj ste postali stalni diakon?

Po posvečenju, ki je bilo v soboto, 19. maja 1979, v essenski stolnici sem bil nato poleg službe bolničarja stalni diakon na treh nemških župnijah.

Kdaj ste postali slovenski diakon?

Leta 1982 je v Essnu umrl naš dušni pastir Ivan Ifko.

Stanko na svetoletnem romanju v Rim 27. 10. 2000

Delegat dušnega pastirstva v Nemčiji dr. Zdešar in takratni slovenski duhovnik Janez Pucelj sta si prizadevala, da bi dobili v Essnu novega slovenskega duhovnika. Takratni essenski pomožni škof Julius Augerhausen jima je svetoval, naj zaprosita za slovenskega diakona in na to mesto sprejmeta mene. Tako se je tudi zgodilo.

Kaj obsega delo stalnega diakona v slovenski župniji?

Verouk, pripravo na zakramente, obiske bolnikov in ostarelih, spremljanje Slovencev po uradih in zaporih ...

Sodelovali ste s številnimi slovenskimi učitelji na tem območju?

Drži. Sodeloval sem z naslednjimi slovenskimi učitelji: Marija Horvat, Mara Merljak, Zvonka Škerjanec, Ana Krajnc, Barbara in Bojan Oman in s sedanjim učiteljem. Verouk je bil v sklopu slovenskega dopolnilnega pouka od leta 1983, ko je tukaj poučevala Mara Mer-

Diakon Stanko med mašo ob dnevu mater in očetov

ljak. Verouk sem poučeval v Essnu, Repelenu, Krefeldu in Wettru. Z vsemi sem dobro sodeloval.

Kaj lahko poveste o organizaciji številnih družinskih srečanj v Baasemu, Niedermühlenu in številnih binkoštnih srečanjih?

V Niedermühlenu je bilo pet duhovnih srečanj in priprav na birmo. Družinska srečanja, ki jih je bilo 22, so bila v Baasemu v Eiflu s številnimi gosti, predavatelji iz Slovenije. Tradicionalna binkoštna srečanja so bila že pred mojim prihodom. Glavni organizatorji so bili slovenski duhovniki v Kölnu. Leta 1985 smo organizacijo za vseslovenska srečanja prevzeli v Oberhausnu.

Ves čas ste bili povezani z mladimi, ki ste jih vzpodbujali in jim svetovali. Kaj Vam pomeni mladinska pevska skupina Eskala?

Iz družinskih in katehetskih srečanj se je izoblikovala mladinska pevska skupina Eskala, ki jo vedno znova rad poslušam. Vsa leta mojega pastoralnega dela sem že kot oče in diakon čutil posebno odgovornost za drugo in tretjo generacijo slovenske mladine v Porurju. Zdi se mi, da je potrebno v tej smeri polagati posebno pozornost tem, ki se pripravljajo na življenje.

Ves čas ste sodelovali s številnimi slovenskimi duhovniki v tem okolju. Kaj lahko poveste o tem sodelovanju?

Kot diakon si vedno v senci župnika, ki je odgovoren za pastoralo. Ta senca je pri nekaterih majhna, pri drugih pa večja. A vendar mora biti za blagor faranov sožitje vidno, saj smo vsi v službi njega, ki je ŽIVLJENJE.

Znano je vaše prizadevanje za obstoj slovenske župnije v Essnu?

Vesel sem, da mi je uspelo na škofiji Essen izboriti obstoj slovenske župnije v Essnu.

Česa ste se veselili?

Ko se v tem času poslavljam od župnije, sem vesel, da me je Bog poslal po dokaj stranski poti med naše rojake.

Vaši načrti za prihodnost?

Vračam se domov v župnijo Rečica ob Savinji. Tam smo si postavili dom. Pomagal bom v pastoralni službi župnije.

Pogovor zapisal Dušan Čegovnik

Vse narobe

Kdor v zadnjem času natančneje spremlja slovenske medije, bo dobil presenetljiv vtis. Medtem ko vlada razglša svoje gospodarske uspehe, predvsem gospodarsko rast, zlasti pa najmanjšo nezaposlenost po slovenski osamosvojitvi, je iz nasprotnega tabora slišati opozorila, da je v državi vse narobe. Zasluge za gospodarske rezultate pripisujejo mednarodnim razmeram, sicer pa naj bi ljudi obvladoval strah. Stanje demokracije naj bi bilo slabše kot pa v zadnjih letih nekdanje komunistične oblasti. Seveda to trdijo pripadniki nekdanje nomenklature, ki jim začuda mnogi ljudje nasedajo. Ko vprašaš, kje imajo vzroke za take trditve, običajno zatrjujejo, da tako pač povsod piše ali pa se govori.

Ko je sedanja vlada prišla na oblast, so bili pristaši nekdanje prepričani, da ne bo dolgo časa zdržala, saj nima ne znanja ne ljudi za vodilna mesta. Takih prepričanj sploh niso skrivali, ampak je bilo to mogoče slišati in razbrati iz vsakega njihovega nastopa. Ker do pričakovanih dogodkov ni prišlo, so se začele razne afere. Z ono o neki romski družini so hoteli domačo in tujo javnost prepričati, da v Sloveniji vlada nestrpnost. Najbolj glasni so bili tisti, ki že desetletja nastopajo skrajno nestrpno do vseh, ki se ne strinjajo z njimi, ki niso »napredni«. Ta beseda ima še vedno enako vsebino kot v komunizmu. Primer še ni končan, a javnosti so že napolnili ušesa z vestmi o nepravilnosti pri vojaških nabavah, operacijskih mizah, zakon o visokem šolstvu naj bi bil katastrofalen, silno slab naj bi bil zakon o osnovni šoli ... Ko je nedavno vlada odkrila velike nepravilnosti v varnostni službi, se je nanjo vsul pravi plaz kritik. Namesto da bi se ljudje spraševali, kako je mogoče, da je nekdanja »UDB-a« v času samostojne slovenske države ostala tako malo spremenjena, so nasledili nekdanjim, ki so pokazali, da so še vedno nenadkriljivi usmerjevalci javnega mnenja. Ne-

kdanja tajna politična policija je skoraj postala heroj, tisti, ki je razkril njeno negativno početje, malo manj kot zločinec. Trenutne politične razmere nedvomno razkrivajo, da je politična kultura na Slovenskem še vedno zelo nizka, da ljudje zelo malo mislijo z lastno glavo, da je z njimi še vedno mogoče manipulirati. In to v šestnajstem letu samostojne slovenske države. Zdi se, kot da sta se demokracija in lastna državnost prenalahko uresničili, da je bilo premalo trpljenja in žrtev. Mnogim se toži po Titovih časih. Nedvomno je Slovenija daleč od idealnosti in hvala Bogu, da imamo opozicijo. Normalno in pravilno je, da kritizira vlado. Tisto, kar je vprašljivo, je napadanje temeljnih vrednot vsake normalne demokracije in države. Sodobni slovenski družbi se maščuje, da v obdobju samostojnosti ni namenila ustrezne pozornosti državljski vzgoji. Glede na to, kdo in koliko časa ji je vladal, niti ni nenavadno. Interes prejšnjih oblastnikov je bil, da njihov mehki totalitarizem in kvazi demokracija še naprej obvladujeta Slovenijo. V iskanju izhoda mnogi upravičeno kažejo na šolo in zlasti poudarjajo, da je v učbenikih še vse po starem. Ne moremo zatrdati, da nimajo marsikdaj prav. Poudariti pa je treba, da so učbeniki samo odraz učnih načrtov. Z njimi morajo biti usklajeni. Če bi hoteli razmere popraviti, bi več ljudi moralo sodelovati pri pisanju učbenikov, predvsem pa bi morali spremeniti učne načrte. Ti so ključno vprašanje. Treba je odstraniti vzroke, potem bo mogoče zdraviti posledice. Tega mnogi nočejo slišati, saj je menjava učnih načrtov zahtevnejša, predvsem pa manj vidna. Mnogi tožijo, da je Slovenija majhna država. Njena velikost je v obstoječih mednarodnih razmerah nespremenljiva danost in o tem ne kaže izgubljeni besede. Vseeno se strinjam s tistimi, ki trdijo, da je majhna. Ne zaradi površine, ampak ker imajo njeni državljani slabo razvito državljsko zavest. Ta postaja osrednji problem Slovenije.

Stane Granda

SREČANJA POLETI

Švedska

Vandranje po slovenskih planinah. Letos bo že 14. vandranje v naše planine, in to od sobote, 21., do torika, 24. julija, ko bomo imeli zaključek na Brezjah. Prijava Zvonetu do 26. junija na telefonsko št.: +4670 8278757. Dobimo se v soboto, 21. julija, ob 8. uri zjutraj pri g. Vladu Pečniku v Oazi miru pri predoru Podljubelj (telefon: +38645956300) kakor lansko leto. Pohodi bodo tudi letos zanimivi in ne preveč zahtevni. Stik v Sloveniji na telefon: +38631685606, ali na telefon: +38674956386 (brat Zdenko). Na Brezje ste na god sv. Krištofa, 24. julija, povabljeni k sv. maši ob 11. uri vsi rojaki, ki ste takrat v domovini. Kosilo je rezervirano pri Marinšku v Naklem. Še se lahko prijavite, in to čim prej.

**VABLJENI NA
»ROMANJE TREH SLOVENIJ«
NA SVETE VIŠARJE
V NEDELJO,
5. AVGUSTA 2007**

Dorijev večer

Vransko, 5. avgusta, ob 15. uri bo tradicionalna maša, ki jo vodi berlinski župnik Dori pod Brglezovim šotrom. Poleg njega oblikujejo bogoslužje znane glasbene skupine iz Slovenije. Takoj po maši pa je Brglezov Oktoberfest, kjer teče laško pivo in se mastimo s kračami in drugimi slovenskimi dobrotami. Zabavali nas bodo Okrogli muzikantje, kvintet Dori in še druga preseñčenja. Vse skupaj povezuje znani humorist, čigar imena ne izdamo, pridite in pogledjte.

Stuttgart

Zadnje mesece poteka prizadevanje za ohranitev Slovenskega doma v središču Stuttgarta (na Stafflenbergstr. 64), ki je zadnjih 33 let župnijsko in narodno središče za Slovence. Do konca leta 2007 naj bi na zahtevo škofije Rottenburg-Stuttgart hišo zapustili in se preselili v nemško župnijo sv. Konrada, kjer bi dobili zelo tesne prostore. O problemu je obveščena slovenska škofovska konferenca in tudi država Slovenija. V ta namen je prišla od 10. do 13. maja 2007 na obisk

v Stuttgart parlamentarna komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vodil jo je mag. Janez Kramberger. Po obisku je komisija oblikovala tudi posebno izjavo, ki je bila poslana slovenski vladi. Upamo in želimo, da bi do konca letošnjega leta prišlo do odkupa Slovenskega doma. Tako bi naši slovenski rojaki ohranili svoj center, ki za vse pomeni košček domovine.

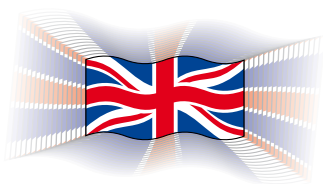
Jubilej srebrne maše bo župnik dr. Zvone Štrubelj obhajal v nedeljo, 1. julija 2007, ob 16. uri v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu. Po maši bo pogostitev v dvorani in družabni večer. Pri maši bodo peli pevci, ki se poznajo in srečujejo na letnem pevskem seminarju, pevci združenih zborov iz Stuttgarta, Ulma, Augsburga in Ravensburga pod vodstvom Romana Kutina.

»Da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili tudi oni v naju« (Jn 17,21).

12. srečanje v domovini. V soboto, 4. avgusta, bo na Pertoči na Goričkem v Prekmurju poletno srečanje rojakov iz slovenske župnije v Stuttgartu. Organizira ga SKD Slovenija Stuttgart in slovenska župnija. Ob 10.30 bo romarska maša, ki jo bo vodil narodni ravnatelj za pastoralo Slovencev v zamejstvu in po svetu, mariborski pomožni škof, dr. Peter Štumpf. Vabljeni vsi, ki boste takrat v Sloveniji in seveda vsi, ki ste se iz Stuttgarta preselili in že živite v domovini. Po maši bo skupno kosilo na kmečkem turizmu Pri Ferencovih v Kraščih, nato priložnost za ogled nekaterih zanimivosti v okolici. Ob 18. uri bo kulturni program v vašem gasilskem domu na Pertoči. Pridružite se nam!

Slovenski dom v Stuttgartu na Stafflenbergstr. 64

A N G L I J A

LONDON

Slovenska skupina pri mednarodni maši 2007

Tudi letošnja mednarodna maša v stolnici sv. Jurija londonske katoliške nadškofije Southwark v nedeljo, 13. maja (na 6. velikonočno nedeljo), je potekala lepo in slovesno. Bogoslužje je vodil pomožni škof msgr. Paul Hendricks ob somaševanju velikega števila duhovnikov-kuratov posameznih narodnostnih skupnosti, med katerimi smo tudi Slovenci imeli svoje mesto. V slovenskem jeziku je v katedrali odmevala ena od prošenj za vse potrebe, ki jo je od oltarja razglasil predstavnik Slovencev v Angliji, mladi g. Julijan Taljat.

K oltarju smo na začetku sv. maše vstopali dokaj urejeno - v procesiji. Našo slovensko predstavniško skupino so sestavljali skupaj z župnikom že omenjeni Julijan Taljat, Andrej Berlec, ki je nosil slovensko zastavo, londonska Slovenka Metka Kogoj v narodni noši ter štiričlanska mlada slovenska družina Petrovič iz Edinburga na Škot-

skem, katere sin Gregor je nosil naše lepo »bandero« brezjanske Matere Božje z napisom »Slovenia«. Za to priložnost nam ga je posodil dobri in zvesti rojak iz Bedforda Filip Vidmar. Sam se zaradi bolezni mednarodne maše ni mogel udeležiti.

Pri predstavitvi v katedrali nas je z imenom skupnosti in odgovornega duhovnika naglasil voditelju bogoslužja (škofu) in prisotnim vernikom kanonik James Cronin, stolniški župnik in odgovorni za pastoralo priseljencev v tej londonski nadškofiji. Naš župnik se je nato predstavil nadškofu ter nadaljeval pot k oltarju, ostali, ki so ga spremljali, pa so zasedli svoja mesta v ladji katedrale.

Po slovesnem bogoslužju se je lahko vsakdo srečal s škofom ob izhodu iz cerkve. V župnijski dvorani je nato sledila pogostitev.

Tone Knaflič iz Castleforda je letošnji jubilent 80-letnik

Naš dobri in zvesti Slovenec Tone Knaflič se je rodil 16. aprila 1927 v Stavenšici pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah kot kmečki sin. V družini se je rodilo šest otrok. Imel

je še brata in štiri sestre.

Ob koncu vojne se je, kot mnogi drugi slovenski fantje, znašel v Italiji in kasneje v Nemčiji v begunskih taboriščih.

Spomladi leta 1948 je prispel v Anglijo in dobil zaposlitev v znanem premogovnem rudniku v Worsopu. Leta 1953 se je v Mansfieldu poročil z angleškim dekletom Dorothy. V zakonu sta se jima rodila hčerka Joyce in sin Anthony. Svojo družino je Tone pogosto in rad peljal na obisk v rodno Slovenijo. Leta 1980 je izgubil svojo ženo in ker se je vedno rad družil s Slovenci v Angliji, je nekaj let pozneje spoznal rojakinjo Marijo (Mici) in se z njo poročil. Sedaj živita oba srečna in zadovoljna v bližini Castleforda. Rada in vedno se udeležujeta slovenskih maš na področju severne in srednje Anglije. Pridno tudi obiskujeta rojake, posebno starejše in bolne, ki so raztreseni vse naokrog njunega kraja bivanja. Brcarjeva Pepca pravi: »Vedno smo veseli, ko nas obiščeta Tone in Mici.«

Ob Tonetovi visoki obletnici življenja mu vsi slovenski rojaki v Angliji, ki ga poznamo, cenimo in ga imamo radi, želimo še veliko

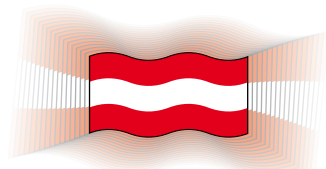

80-letnik Tone Knaflič z ženo Mici

zdravja ter nadaljnje sreče in veselja.

Dragi Tone! Na mnoga zdrava leta in Bog Te živi!

Pepca Brcar in Mirko Zupančič

A V S T R I J A

DUNAJ

Avstrijska prestolnica, cesarski Dunaj, ima vsekakor izredno moč, da neprestano iz vseh krajev priteguje množice turistov, ki imajo kaj videti.

V soboto, 19. maja, se je podal na pot proti Dunaju avtobus s petdesetimi ljudmi iz Črnomlja. Ta romarski izlet je organiziral podpredsednik društva DOM, ki ima svoje prostore v pastoralnem centru župnišča v Črnomlju. Med potjo na Dunaj so se ustavili v Celovcu in tam se jim je pridružil gospod prof. Jože Wakounig, ki je kot nekdanji študent na Dunaju spoznal to mesto podolgem in počez. V soboto si

Skupina društva DOM iz Črnomlja po nedeljski maši v dvorani SPS na Dunaju

je skupina pod njegovim vodstvom ogledala najpomembnejše objekte vele mesta. Proti večeru je goste sprejel v svojem petem dunajskem okraju župnik Toni Štekl in jim pokazal pot k »Heuriger« v Mödlingu. Dobili so svojo sobo, kjer so neomejeno lahko prepevali ob spremljavi dobrega harmonikaša. Večerja se je kar krepko zavlekla. Nato se je skupina odpeljala na počitek k šolskim bratom v Strebersdorf. Naslednji dan, v nedeljo, so se pripeljali v našo cerkev, kjer smo skupaj z našimi dunajskimi Slovenci obhajali daritveno bogoslužje. Po maši smo ostali še precej časa skupaj v dvorani, kjer so se gostje ne-

koliko okrepčali in seveda spet ni šlo brez harmonike in petja. Ob sončnem vremenu so si gostje nato ogledali še cesarsko letno rezidenco s čudovitimi parki - Schönbrunn. V četrtek, 24. maja, so kar tri veleposlaništva na Dunaju - slovensko, portugalsko in nemško - skupaj organizirala koncert v Palais Eschenbach. Najprej so se predstavili Nemci s svojim programom. Gina Pietsch, pevka in igralka, je prepevala ob spremljavi pianista Uweja Streibla. Portugalsko glasbo je predstavila mlada, 25-letna solistka Joana Amendoeira. Ob spremljavi portugalske kitare, bas kitare in klasične kitare je zapela devet portugalskih pesmi. Slovenci smo se predstavili s Tamburaškim ansambлом Slovenk in Slovencev na Dunaju. Tamburaška skupina je bila ustanovljena v Slovenskem pastoralnem centru leta 1983. Najprej so nekaj let igrali pod »cerkveno zastavo«, kasneje pa so si nadelili ime »Fermata«. Zaigrali so nekaj slovenskih narodnih melodij in par drugih. Njihov program je popestril tenorist Yigal Altschuler, doma iz Minska v Belorusiji. Ta večer je bil zelo prijeten tudi po konča-

Otroci OŠ Riharda Jakopiča so v SPS odigrali Županovo Micko

Slovenci z Dunaja na izletu v Bratislavi, kjer smo si ogledali vse večje znamenitosti mesta.

nem programu, ko smo se ob agape in dobrem vinu lahko srečali z najrazličnejšimi ljudmi in poklepetali. Naš običajni majniški izlet oziroma romanje smo tokrat predstavili na prvo nedeljo v juniju. Podali smo se v glavno mesto Slovaške, v Bratislavo. V jezuitski cerkvi sredi mesta smo najprej darovali sveto mašo, nato pa si pod vodstvom dr. Monike Vončina, ki dodobra pozna Bratislavo, saj ima tam kar tri tete, ogledali vse večje znamenitosti tega mesta. Potem smo se odpeljali na grad Devin, imeli v restavraciji kosilo, se sprehodili ob Donavi, se odpeljali na grad Bratislava, od koder je čudovit razgled na vse mesto. Čas je hitro mineval in že smo morali zapustiti mesto. Odpeljali smo se čez mejo do Hainburga, kjer smo v »Heurigen« imeli zadnjo postajo. Vreme je bilo prav primerno za izlet in vzdušje je bilo nadvse veselo.

V ponedeljek, 4. junija, so se iz Ljubljane ob spremstvu številnih učiteljic pripeljali učenci in učenke OŠ Riharda Jakopiča in v našem pastoralnem centru uprizorili znano Linhartovo Županovo Micko. Po končani veseloigri so ob spremljavi harmonike še zaplesali otroški pari, nakar so ob spremljavi magnetofonske glasbe nekatere učen-

ke zaplesale nekaj umetniških plesov. Pred predstavo je učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka na Dunaju razdelila otrokom, ki ta pouk obiskujejo, spričevala. Ob pijači, jedachi in pogovorih smo ta večer še dolgo ostali skupaj v naši dvorani. Organizatorji za to srečanje so bili trije: veleposlanik pri OVSE dr. Stanislav Raščan s sprogo, potem direktor Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju dr. Vincenc Rajšp s svojo tajnico in vodja Slovenskega pastoralnega centra Toni Štekl.

N. V.

GRADEC

Po odhodu slovenskih minoritov iz Gradca

Župnija Marije Pomagaj ni več samostan slovenske minoritske province, ampak je ponovno vključena v avstrijsko generalno delegaturo. Ti dogodki so nas Slovence v Gradcu močno užalostili, saj smo v tem cerkvenem hramu našli veliko tolažbe za »izgubljeni« stik z našo ljubljeno domovino.

V zadnjih mesecih smo živeli v strahu in upanju, da se to ne bo zgodilo. Vsega ozadja, ki je pripeljalo do odhoda minoritov iz Gradca, nismo poznali, zato še manj razumeli. V svojih molitvah smo pro-

sili za pomoč. Toda očitno nas je Bog postavil pred novo veliko preizkušnjo. V vseh teh letih nam je poklonil prelepa doživetja med slovenskimi minoriti, sedaj pa moramo stopiti na svojo pot in se s pridobljenimi izkušnjami sami v svojem duhu povezati z našimi dragimi doma in našo prelepo Slovenijo. Bog je zanesljivo ocenil, da smo tudi mi, člani slovenske skupine v Gradcu, že dovolj zreli in posvečeni, da sami nadaljujemo nakazano pot medsebojnega sodelovanja.

Pater Jože Lampret je pri nas po odhodu patra Martina Vidoviča ostal še tri mesece. Z novim letom se je nato tudi to spremenilo. Pater Jože se je kot redovnik pridružil samostanski družini v Olimju. Ob koncu tedna pa zaenkrat še redno prihaja v Gradec in ob nedeljah mašuje v slovenski zakladni kapelici.

Lani, 20. aprila, smo še praznovali 77. rojstni dan patra Martina Vidoviča v Gradcu in mu obljubili, da ga letos obiščemo. To obljubo smo tudi izpolnili in se odpeljali v njegovo rodno mesto Ptuj ter mu za njegovih 78 let prisrčno čestitali. Ob tej priložnosti je pater Jože Lampret opravil doživeto zahvalno daritev na Ptujski Gori. Spomnili smo se tudi pokojnega patra Jane-

Fanika Potočnik - pevka v našem zboru prejema od graškega župana Siegfrieda Nagla čestitke ob 90. življenjskem jubileju.

za Žnidarja, ki počiva na Ptujju z ostalimi sobrati minoriti. S kosilom in prijetnim popoldanskim druženjem na domu nečaka patra Martina Vidoviča smo zaključili prelep obisk v Sloveniji in se zadovoljni in polni srčnih vtisov vrnili v Gradec. Skozi takšna srečanja naša povezanost z domovino resnično dobiva močnejše in aktivnejše oblike. Izleti in romanja ter praznovanja jubilejev članov naše skupnosti nam bogatijo naše življenje onstran meje. Tako smo praznovali tudi 90 let življenja naše stalne članice in dolgoletne pevke Fanike Potočnik, na sliki je z županom mesta Gradec mag. Siegfriedom Naglom, ki ji je izročil čestitke na njenem domu. Mi pa smo njen jubilej praznično obeležili v Sloveniji pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Že se bliža 60. obletnica našega kantorja Mirka Bariča. Na avstrijski strani pa smo v času šmarnic bili ponovno povabljeni k rojalkoma Nadi in Ediju Harniku in tako so tudi na nemško govorečem področju zadonele slovenske molitve in slovenske pesmi.

Zanimivo je, da je tudi nedeljskih obiskovalcev slovenske maše v

graški cerkvi Marije Pomagaj vedno več. Tako lahko le z optimizmom zremo v našo bodočnost in prepričani smo, da se bomo v Naši luči še oglasili.

Za slovensko skupino v Gradcu

Ivanka Koletnik

BELGIJA, NIZOZEMSKA in LUXEMBURG

BRUSELJ

V Bruslju je letos marsikdo spoznal, da imamo v Sloveniji daljše prvomajske počitnice. Nekaj skupin mladih iz Slovenije je izkoristilo proste dneve za obisk Bruslja in Belgije. Najprej so bili tu s s. Marijo Dular animatorji iz Mekinj. Skoraj petdeset mladih je prišlo na povabilo poslanke Ljudmile Novak oziroma njene hčerke Rozale, ki trenutno obiskuje evropsko šolo v Bruslju in je tudi sama v ekipi mekinjskih animatorjev. Poleg Bruslja so obiskali tudi Antwerpen, Gent, Brugge. Na poti med Slovenijo in Belgijo so obiskali kraje, pomembne za življenje sv. Uršule. Gospa Novak je mladim predstavila svoje delo in

prizadevanja v vlogi poslanke v Evropskem parlamentu in povabila mlade, da so tudi sami aktivni. Več kot sto mladih je prišlo na povabilo poslanca Lojzeta Peterleta, ki je organiziral praznovanje tretje obletnice sprejema Slovenije v Evropsko zvezo.

Zvečer je na glavnem trgu v Bruslju teh sto mladih iz Slovenije s harmonikami, kitarami in petjem več kot tri ure zabavalo Bruseljčane in turiste, ki so si ogledovali mlado mesto. Mladi so s slovenskimi narodnimi pesmimi povsem razživeli množico, in kmalu je na glavnem mestnem trgu v Bruslju plesalo več sto ljudi z vseh koncev sveta. Peterletova ekipa je med ljudi razdelila 300 brošur o Sloveniji in veliko število spominskih zvončkov, česar so bili vsi prisotni zelo veseli.

Večdnevni obisk pevskih zborov Šentviški slavčki iz Šentvida pri Stični, Seksteta Komplet iz Dobropolja in Mladinskega pevskega zbora Škofja Loka je dosegel vrhunec praznovanja s slavnostnim koncertom v Evropskem parlamentu v Bruslju 3. maja. Več kot 200 zbranih pa je nagovoril tudi predsednik Evropskega parlamen-

Praznovanje na glavnem trgu v Bruslju.

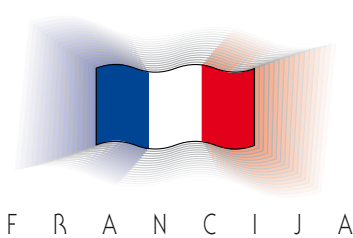

Skupina mladih iz Mekinj v Bruslju

ta Hans-Gert Poettering. Lojze Peterle je v svojem govoru poudaril, da »v Evropi ne šteje kvantiteta, temveč kvaliteta države in njenih državljanov«, ter dodal: »Veselim se, da slovenska glasba, jezik in umetnost spremljajo vstop Slovenije v EZ že od samega začetka. Prav je, da tako tudi nadaljujemo.« Peterle je orisal glavne mejnike slovenske novejšje zgodovine in pozdravil Poetteringa kot »očeta Evrope, čigar politična filozofija je bila vedno odprta in pozorna do manjših evropskih držav«.

Poettering se je, kot je sam povedal, svojemu »kolegu in prijatelju Peterletu« zahvalil za povabilo ter dejal: »Kot predsednik Evropskega parlamenta moram biti objektivni in lahko rečem, da je Lojze Peterle kot prvi predsednik demokratično izvoljene slovenske vlade soodgovoren za to, da je Slovenija postala svobodna država in je danes del EZ, kar je zame čudež našega časa.« Poettering je pohvalil Slovenijo z besedami: »Sloveniji želim izraziti kompliment. Lahko je zgled drugim državam, saj ima stabilno demokracijo in trdno gospodarstvo ... Slovenija je majhna država, a z velikim duhom!«

p. F. Bertolini in Klemen Žumer

FREYMING-MERLEBACH

Ko se nam je 1. maj odkril v sončnem objemu, je veselje vsakega romarja, namenjenega v Habsterdick, še pomnožilo željo prispeti do vznožja brezjanske Marije. Množica romarjev je s svojim obiskom potrdila, da smo Slovenci krščanski narod in častilci naše Matere Marije. Prvomajsko romanje v Habsterdick pomeni za nas Slovence na severnem predelu Francije male BREZJE. Na tem

kraju nas pričakuje vsako leto ob tem dnevu brezjanska Mati, Kraljica Slovencev, da ji prinesemo v svojih srcih naše prošnje, da ji zapremo življenjske težave in veselje. Pri slovesni sveti maši ob 10. uri so maševali kar štirje slovenski duhovniki, župniki: iz Švice je prišel David TALJAT, iz Nemčije Janez MODIC, med nas je prišel Anton DEJAK in naš župnik Jože KAMIN. Pogled na oltar je bil nadvse svečan. Lepo petje na začetku sv. maše je objelo čustveno vsa srca romarjev, saj je pesem »Spet kliče nas venčani maj« močno zadonela po vsej cerkvi. Zboru Slovenske katoliške misije so se pridružili tudi izvrstni pevci zbora JADRAN, tako da je bilo petje nadvse ubrano in slovesno. Pre-

Zbrano nedeljsko občestvo v Châtillonu 6. maja

dvsem pa vsakemu romarju ob tem dnevu oživijo spomini na čase pokojnega msrg. Stanka GRIMSA in vsak ceni duhovno dediščino, ki jo je zapustil vsakemu slovenskemu rojaku.

Po slovesni maši smo nadaljevali dan v prostorih Slovenske katoliške misije v Merlebachu. Moram priznati, da je bila letos dvorana premajhna, da bi bilo mogoče vanjo sprejeti vse romarje. Kosilo je za ta dan pri nas že tradicija - »na različno pečen prašiček«, ki ga je letos mojstrsko pripravil gospod Marko Sajovec. Okorajžil se je ponovno in pri svojih 80 letih s pomočjo gospoda Šinkovca in gospoda Lorsunga pripravil to dobroto, ki je šla v slast vsakemu pri kosilu. Popoldanski čas med kosilom in litanijami je minil, kot bi trenil. Litanij ob 16. uri so se udeležili skoraj vsi navzoči romarji. Po končanih litanijah, s katerimi smo zaključili ta čudovit, nepozabni dan, je gospod župnik KAMIN pripravil presenečenje - vsaki prisotni ženi je podaril majhen šopek šmarnic, »simboliko meseca maja«.

Topla hvala vsem, ki ste priskočili na pomoč, da je 1. maj lepo uspel, predvsem vsem gospem, ki so po-

Vse najboljše Marku Sajovcu iz Freyminga za 80. rojstni dan

skrbele, da je v kuhinji vse v redu potekalo.

Osemdesetletnika:

O gospodu Marku SAJOVCU moram kar malo več povedati, saj je 9. aprila praznoval svoj jubilejni življenjski praznik. »80 jih je že,« je rekel. Čvrsto se drži in zdravje zadnje čase kar odgovarja njegovim življenjskim potrebam. To so pač naše močne slovenske korenine, ki se tudi visokih let ne ustrašijo, in smo nadvse ponosni na ljudi, ki se žrtvujejo in jim ni žal truda in ur, ki jih porabijo v prid Slovenski misiji. Je naš zvesti član od vsega začetka obstoja našega društva. Gospod Marko je doživel že težke življenjske preizkušnje. Zapustila ga je žena ZORA že pred 17 leti.

Zvesti G. Gérard Neusius iz Merlebacha na dan 80. rojstnega dne

Umrla mu je 27. januarja 1994. Samoto mu pomagata prenašati hčerki Lidija in Marlenka. Obe ga obkrožata in znata deliti toploto in ljubezen do očeta, prinašata mu veselje in skrbita, da mu je življenje prijetnejše. Kdo ne pozna Lidije in Marlenke, sta naši slavni sopranistki, ki s svojima glasovoma slovita daleč naokrog. Pojeta pri zboru Slovenske katoliške misije in pri zboru »Jadran«, njuna glasova izstopata po kvaliteti, na kar je zelo ponosen tudi oče Marko. Gospod Marko je vzor zakonskega zvestega moža in to plemenitost skriva in nosi v svojem srcu.

Pri Slovenski misiji smo mu zaželeli zdravja, korajže in vse dobro v nadaljnjem življenju. Želimo si še veliko srečan ob prvomajskih praznikih, tako da se bo število prašičkov, pečenih na žaru, še povečalo, saj mi je priznal, da je letošnji že 25., ki se je vrtel na drogu. Gospod SAJOVEC, Bog vam poplačaj za ves trud, ki ga vlagate v prid naši Misiji in Bog vas ohrani srečnega in zdravega še na mnoga leta!

V mesecu aprilu je praznoval svoj 80. rojstni dan tudi gospod Gerard NEUSIUS. Gospod Gerard je do-

Sadovi pouka slovenskega jezika v Merlebachu in Aumetzu

Ewan iz Pariza v naročju sestre

mačin, nadvse pa ljubi, kar je slovenskega, saj je njegova žena gospa Slavka RUGELJ po rodu Slovenka. Čeprav ne razume slovensko, spoštuje vse, kar ljubi njegova žena in se pridružuje z veseljem vsaki slovenski prireditvi. Oba sta redna gosta naših celodnevnik srečanj. Je dolgoletni član našega društva. 17. aprila je praznoval svoj jubilej in mu pri Slovenski misiji želimo, da korajžno hodi še naprej, želimo mu zdravja in veliko lepega med svojo družino in med nami pri Misiji.

Pred prvomajskim dnem, 30. aprila, se naše misli zlijejo v en spomin in to na dan, ko je naš gospod župnik KAMIN sprejel mašniško posvečenje. Letos je že 24 let od takrat. Z njim od tega dne delimo pri Slovenski misiji vse lepo in vsa bremena. Gospod Jože KAMIN je od takrat naš duhovni oče in v njem čutimo vso potrebno podporo, ki jo je vsak vernik in vsako slovensko srce deležno. Hvaležni za vse smo mu poklonili simbolični slovenski šopek »rožmarin in nagelj rudeč«.

Pred nami sta poletna meseca, ko se začena čas zasluženega počitka. Dolžnost društva od nas terja,

Zbrana družina Avsec na dan krsta malega Ewana

da mislimo že na prvi vikend v mesecu septembru. Ponovno organiziramo naš tradicionalni ljudski praznik. Med nas bo letos prišla folklorna skupina »GROF BLAGAČ« iz Polhovega Gradca. Program se bo odvijal v soboto zvečer, 1. septembra. Ob 20. uri bo prvi nastop in v nedeljo, 2. septembra, od 14. ure dalje ponovitev programa. Ansambla DOLOMITI in JURČKI bosta poskrbela za dobro voljo in za otrdele ude. In to že v soboto po končanem programu folklornih plesov, petja in narodne glasbe lepo vabimo, in vse ostale, da bomo lahko množično odkrivali ta slovenski kulturni zaklad.

J. Curk

BERLIN

V mesecu maju smo imeli spet veliko obiskov iz Slovenije. V soboto, 12. maja, je pri nas gostoval Mešani pevski zbor ORFEJ iz Celja, kjer pojeta tudi Majda in Marijan Petan. Z njimi je prišel moški oktet iz Vojnika, v katerem prepevajo sami mladi fantje. Pripravili so zelo lep koncert majniških pesmi, v čast Mariji in tudi v pozdrav mese-

Predstava glasbene ljudske komedije Veselica

Nogometno srečanje s skupino Slovenija v svetu

Prijateljska nogometna tekma z avtohišo Jarc

cu maju, mesecu mladosti in ljubezni ... Med mašo pa so prepevali lepe sakralne in nabožne pesmi, ki so z ubranimi glasovi dale pečat bogoslužju.

Naslednji teden, 19. in 20. maja, pa je bil med nami moški pevski zbor PROVOX iz Nove Gorice. Lepo so zapeli Vodopivčevo mašo v latinščini ter druge Vodopivčeve pesmi in seveda še veliko drugih, lepih pesmi. S svojim nastopom so navdušili tako Slovence kakor tudi Nemce. So nas pa zelo presenetili, ko so po napornem sobotnem koncertu peli še v nedeljo pri jutranji maši. V soboto so nas pogostili z domačim pršutom z Goriškega in dobrimi vini iz teh krajev, še posebej smo bili navdušeni nad penino rose iz kleti v Brdih, ki jo je predstavila enologinja iz te kleti. Bil je zanimiv in nepozaben obisk.

V soboto, 26. maja, na večer pred binkoštni, so nam gledališki igralci iz Komna na Krasu zaigrali komedijo Veselica. To je bil večer smeha in veselja, sprostitve in pesmi.

Na binkošti so po jutranji maši gostje Izseljenskega društva Slovenija v svetu in SKV Berlin igrali nogomet. To je že tradicionalno srečanje, le da so tokrat zmagali gostje iz Slovenije. Potem je bilo na dvorišču župnije družabno srečanje s piknikom in peko na žaru. Ta dan smo imeli v župniji krst. Tanja in

Edo Poštrak sta h krstu prinesla svojega tretjega otroka in tako je postal član krščanske družine njun sin Tom Sebastian, česar sta se veselili tudi njegovi sestrici Anna in Katarina, botra Uwe Hoppe in Dirk Döbner pa sta bila zelo ponosna na svojo novo nalogo.

Na binkoštni ponedeljek je župnik Dori pred Rathausom Schöneberg na ekumenskem bogoslužju zastopal Slovence in je poleg drugih narodov smel v slovenščini pozdraviti zbrane in tudi v slovenščini začel moliti očenaš. Bilo je prek tisoč ljudi, televizija pa je mašo in srečanje direktno prenašala.

M. Mošnik

AUGSBURG

Župnijski praznik in ponovitev prvega svetega obhajila
Slovenski rojaki v Augsburgu in

okolici so s slovesno sveto mašo praznovali župnijski praznik v nedeljo, 20. maja. Sodelovanje odraslih, otrok in domačega pevskega zbora je bogoslužju dajalo ton pestrosti in živahnosti. Župnik R. Kutin je v nagovoru spodbujal k edinstnosti, k sodelovanju in kjer je potrebno tudi k medsebojni spravi. Spomnil je na besede iz evangelija, ko je Jezus svojim učencem rekel: »Takrat bo svet veroval, da sem res Božji poslanec, ko bodo ljudje videli vas, moje učence, kako ste med seboj popolnoma edini.« Tako je tudi danes. V tujini bo slovenski obraz prepoznaven, ko bo vsak osebno vzel Jezusove besede zares. Dolgoletna izkušnja namreč potrjuje, da resnično živeti po veri in Jezusovem nauku vključuje tudi močno prizadevanje za ohranjanje matrne besede in zvestobe naro-

V sredini prvoobhajanka Julija Mohorko. Na desni njena starša

Skupinska slika po maši v Odrancih

du. Konkretno to pomeni ohranjati povezanost s slovensko župnijo in društvom, biti pripravljen pomagati, prevzemati razne naloge, se vključevati v dejavnosti na različnih kulturnih področjih in »v srcu dobro misliti« (prim. F. Prešeren). Slovesno bogoslužje je bilo obogateno tudi s ponovitvijo prvega svetega obhajila prvoobhajanke Julije Mohorko. Kljub temu da je že v nemški župniji v krogu svojih sošolcev pristopila k prvemu svetemu obhajilu, je ponovila prvo obhajilo tudi v slovenski skupnosti. Pri darovanju je prinesla k oltarju svečo, njena starša pa kruh in vino. Drugi otroci so v pripravljeno vazo pod oltarjem položili bele, modre in rdeče rože, simbol slovenske zastave in naroda. Pod vodstvom Cvetke Javernik so otroci s plesom in gibi popestrili prepevanje molitve očenaš. Po maši se je župnijsko praznovanje ob pognjeni mizi, dobri kapljici in prepevanju zavleklo do poznih večernih ur.

R. Kutin

RAVENSBURG

Izlet ravensburške »Planinke« v Prekmurje in Haloze

Kot že nekajkrat v prejšnjih letih je tudi letos Slovensko kulturno društvo Planinka iz Ravensburga pod vodstvom predsednika Franca

Žmavca in s pomočjo gospoda Čudna z ženo ter družine Kestel organiziralo petdnevni izlet v Slovenijo, ki so se ga naši zvesti člani in prijatelji z veseljem udeležili. V sredo, 23. maja, smo se v zgodnjih jutranjih urah vsi navdušeni mladi kakor tudi starejši potniki zbrali v Ravensburgu. Avtobus nas je nato peljal do Münchna in naprej prek Avstrije in karavanškega tunela v prelepo Slovenijo. »Hočemo si ogledati košček naše domovine, in sicer Prekmurje in Haloze«, so bile naše misli polne pričakovanj. Centralna točka našega bivanja je bila Murska Sobota. Od tam nas je pot peljala v različne kraje Prekmurja pa tudi v Haloze. Najprej smo si ogledali čudovito mestece Ptuj z znamenitim minoritskim samostanom, kjer smo od patra Martina marsikaj zanimivega izvedeli. Bilo ga je užitek poslušati. V ptujski vinski kleti nas je žlahtna haloška kapljica dobro okrepčala in poživila. Ostale tri dni smo posvetili čudovitim lepotam Prekmurja. Vsi smo bili navdušeni nad prekrasnimi griči, ki so bogato obloženi z vinsko trto. Kamorkoli smo prišli, so nas radi sprejeli z odprtimi rokami. Povsod so nas pričakale neverjetno bogato obložene mize z domačimi jedmi, žlahtna vinska kapljica in topli nasmehi na obra-

V minoritskem samostanu na Ptujju so vsi prisluhnili razlagi p. Martina.

zih, v katerih smo čutili, da smo v domovini dobrodošli. Z nami je bil tudi župnik Roman Kutin, ki nas je priporočil ljubemu Bogu, da smo se srečno vozili in imeli čudovito vreme.

Z velikim navdušenjem smo si ogledali kar nekaj cerkva. Nepozaben pa je ostal spomin na Odrance, kjer smo se na binkoštno nedeljo pridružili župnijski sv. maši.

Ker vse lepo ponavadi hitro mine, smo se v ponedeljek, 28. maja, morali napotiti nazaj proti Ravensburgu. Na poti iz domovine pa smo že zopet načrtovali izlet za naslednje leto. Že danes se veselimo, da bomo čez leto dni zopet spoznavali kak nov košček naše lepe Slovenije.

Minka Kestel

ESSEN

Binkoštno srečanje

V Severnem Porenju in Westfaliji so binkošti že kar nekaj desetletij za Slovence in mnoge naše prijatelje prav poseben dan, na katerega potekajo priprave vse leto.

Letošnje binkoštno srečanje 27. maja se je začelo s sveto mašo v cerkvi sv. Gertrude v središču mesta Essen. K maši se je zbralo blizu 400 vernikov. Somaševanje je vodil delegat msgr. Janez Pucelj. Ob

Evropska poslanka Ljudmila Novak govori udeležencem

njem je bil v imenu škofije Essen prelat dr. Wilhelm Josef Tolksdorf, župnik Lojze Rajk, Martin Mlakar, diakon Stanko Čeplak in predstojnik diakonov v škofiji Mihael Nieder.

Pri maši je izredno lepo pel zbor Slovenski cvet iz Moersa pod vodstvom Iztoka Kešpreta. Tudi ljudsko petje, ki ga je na orglah spremljala Danica Ban, je mogočno odmevalo po lepi prostrani cerkvi, kjer so bile klopi skoraj polne.

Glavni mašnik je med pridigo podčrtal pomen poslušnosti Svetemu Duhu, ki nas nagovarja k pogumni zvestobi do Boga. Drugi del pridige pa je posvetil slovesu in zahvali diakonu Stanku Čeplaku, ki po sklepu nemške škofijske uprave odhaja v predčasni pokoj in bo v prihodnje deloval v škofiji Celje.

Na koncu maše - po petih litanijah

Materi Božje - so se diakonu Stanku zahvalili in mu izročili darilo v imenu škofije Essen prelat Tolksdorf, hvaležno sta mu segla v roke referent za pastoralo med priseljenci g. Meurer in diakon Nieder. Delegat msgr. Pucelj pa mu je izročil zahvalo in priznanje Slovenske škofovske konference za 24-letno prizadevno pastoralno delo na Slovenski katoliški misiji v Essnu, ki ga je poslal narodni ravnatelj za pastoralo Slovencev po svetu pri SŠK mariborski pomožni škof dr. Peter Štumpf.

Po zares lepi slovesni sveti maši smo se preselili v dvorano pod cerkvijo. 350 prostorov pri mizah je bilo premalo in smo morali na hitro primakniti še več miz in stolov. Ob pripravah na binkoštno srečanje sem prosil člane župnijskega pastoralnega sveta, naj bi prevzeli

skrb in organizacijo srečanja po maši. Z velikim razumevanjem so si razdelili delo in naloge. Gospa Štefka Pirc je sprejela službo koordinatorke, skrbela je za stike z lastniki dvorane kakor tudi z našimi prostovoljci, ki so se ponudili, da bodo poskrbeli za eno ali drugo stvar ali delo. Gospod Rudi Zdovec je poskrbel, da so bili na primeren način sprejeti in pogoščeni visoki gostje, med katerimi so bili trije zastopniki škofije in evropska poslanka gospa Ljudmila Novak, konzul Republike Slovenije v Berlinu g. Tomaž Matjašec z družino, predsednik Mlade Slovenije g. Ilc in še cela vrsta drugih.

Veliko imen bi moral navesti, če bi se hotel na primeren način zahvaliti prav vsem izredno požrtvovalnim možem in ženam, dekletom in fantom, ki so pomagali pri strežbi, vstopnicah, bonih, v kuhinji itd. Iz vseh naših podružničnih skupnosti so bili sodelavci, zlasti številni iz skupnosti v Wettru, Essnu in še »Slovenski cvet«.

Na poseben način se moram zahvaliti zakoncema Ivu in Mirici Šuster, ki sta ves mesec zbiralala podpise faranov in pripravljala številne fotografije za izredno bogat

Dvorana na binkoštnem srečanju

spominski album, ki sta ga v imenu vseh naših oltarnih skupnosti izročila diakonu Stanku. Posebno zahvalo zasluži tudi ga. Rozina Lovrenčič, ki je skupaj s svojim soprogom Janezom zbrala dobitke in pripravila srečolov.

Med kulturnim sporedom, ki sta ga lepo vodila Silvo in Justina v narodnih nošah, so navzoče pozdravili: gospod konzul Matjašec, gospod delegat Pucelj, evropska poslanka gospa Ljudmila Novak pa je imela zanimivo daljše predavanje o Evropski zvezi in Sloveniji v njej. Na koncu je izrekla navzočim lepo vzpodbudo.

Nato je bilo kar nekaj nagovorov, posvečenih diakonu Stanku, od katerega smo se poslavljali. Tako mu je priznanje in darilo v imenu Republike Slovenije izročil g. konzul Matjašec, župnik Lojze v imenu župnije najnovejšo knjigo papeža Benedikta XVI. »Jesus iz Nazareta« in majhen denarni dar, ga. Štefka Pirc pa kip svete Barbare. Veseli smo bili, da smo lahko med gosti pozdravili njegovo družino in sorodnike iz Nemčije in Slovenije. Med številnimi pohvalami in zahvalami diakonu Stanku pa smo pozabili omeniti njegovo soprogo Valerijo, ki je bila dolga leta tudi oskrbnica župnijskega doma v Oberhausnu, skrbela je za čistočo in velikokrat prijazno postregla goste misijona.

Z dvema plesoma je nastopila tudi obnovljena folklorna skupina »Bled« iz Essna in moški kvintet »Slovenski fantje«, ki je podaril diakonu dve pesmi v zahvalo in slovo. Za veselo razpoloženje je skrbel ansambel »ŠE pa ŠE« iz okoli-

ce Celja. Vzdušje je bilo lepo, postrežba prijazna, hrana okusna, pijača pa tudi.

Naslednje leto bomo obhajali 50-letnico naše župnije. Na obisku bomo imeli škofa.

Hvala vsem, ki ste se udeležili našega binkoštnega srečanja - nekateri samo v cerkvi, nekateri nato tudi v dvorani, nekateri pa samo na veselici. Vsi ste vedno dobrodošli, čeprav je polno doživetje binkoštnega srečanja podarjeno tistim, ki se udeležijo duhovnega in družabnega dela.

Vse bralce lepo pozdravljam v imenu rojakov iz župnije Essen

Lojze Rajk, župnik.

»Slovenska beseda«

Društvo Slovencev, ki živijo v Hückelhovnu in okoliških krajih, obhaja letos 25-letnico delovanja. Zbirali so se redno že deset let prej pri kegljanju. G. Ivan Brkič in Ivan Herle sta bila pobudnika organiziranega društvenega življenja. Po naključju je takrat gostoval v okolici ansambel Janeza Kalška, ki je bil takoj pripravljen zaigrati še zanje. Tako se je okrepila blagajna, da so lahko začeli s podjetnejšimi pripravami na ustanovitev društva. Pripravljani odbor je sklical še istega leta ustanovni občni zbor, po katerem so jim zaigrali Veseli Štajerci. Že takrat je nastopila tudi njihova folklorna skupina in zapel mešani pevski zbor. Krajevne oblasti v Ratheimu so jim dale na razpolago šolske prostore za vadbo. Potem so odprli tudi oddelek slovenskega dopolnilnega pouka in srečanja in prireditve so se vrstile vse bolj uspešno.

Podjetje Heitkamp jim je ponudilo leseno montažno hišo, ki so jo po-

stavili na parcelo, ki jim jo je dala na razpolago občina Ratheim. V svojih prostorih pa se je potem razvilo bogato družabno življenje in svoje prostore so si s prostovoljnimi delom vedno bolj urejali za razne potrebe dela in družabnosti. Nekoč so praznovali vse državne praznike in so jim po osamosvojitvi Slovenije z veseljem dodali vse tiste, ki spominjajo na samostojnost naše države.

Danes imajo 70 članov, dejavnost društva je usmerjena k mladim, da bi jim omogočili čim boljše doživeti slovenske kulturne vrednote, obenem pa iščejo sodelovanje tudi z drugimi slovenskimi društvi v Poranju. Odprti so tudi za druge narodne skupnosti in predvsem gojijo prijateljske odnose s kulturnimi ustanovami svojega kraja. Z zadovoljstvom radi povabijo na svoja slavlja tudi župana in druge občinske može, ker so jim bili vedno naklonjeni z dobrimi nasveti in podporo.

Močno upajo, da bodo lahko svoje delo polagoma izročili mlajšim in da bodo ti ohranili na podlagi dobrih izkušenj prisotnost slovenske besede in kulture v tem kraju. Predsednica društva je Barica Herle in kontakt z društvom na naslovu: slovenska.beseda@t-online.de.

FRANKFURT

Mesec maj

V mesecu maju smo se v Frankfurtu kot prejšnja leta tudi letos zbirali k šmarnični pobožnosti, sicer res samo ob petkih. Pač pa se nas je v nedeljo, 20. maja, popoldne zbralo nekaj več (preko 40) v gozdni cerkvi v Maria Sternbachu pri Ilben-

Na razpotju pred križem v smeri Maria Sternbach

stadtu. Tu smo imeli nedeljsko mašo, po maši pa šmarnično pobožnost (pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim). Tako petje pri maši kakor Marijino pobožnost je seveda spremljal na glasbilo, zraven pa še prepeval župnik dr. Vinko Kraljič iz Ilbenstadta. To vsakoletno romanje smo zaključili z malico v župnijski dvorani v Ilbenstadtu.

Binkošti

Teden dni kasneje, na binkoštno soboto zvečer, pa je bilo v Frankfurtu v »Kaiserdomu« tradicionalno bogoslužje, maša narodov in jezikov, ki ji je ob somaševanju mnogih tujih duhovnikov predsedoval mestni dekan dr. Tilmann. Seveda

so bogoslužje oblikovale v svojih jezikih vse te skupnosti. Vsaka tujejezična skupnost je pred evangelijem pri velikonočni sveči prižgala svojo svečo, ki jo je po končani maši prejela neka druga skupnost. Našo svečo, okrašeno s podobo Marije Pomagaj in sv. Jožefom, je pripravila in jo prinesla gospa Anka Stiplovšek, prejela pa jo je francosko govoreča skupnost. Slovenska župnija pa je prejela svečo špansko govoreče skupnosti. Kar mnogo stvari nas povezuje s to skupnostjo, celo več kot bi si lahko mislili. Ne samo da so naši predniki romali v Compostelo k sv. Jakobu, tako po prvi kakor po drugi

svetovni vojni so mnogi naši ljudje našli zatočišče in dom v srednji in južni Ameriki, med špansko govorečimi prebivalci teh dežel. Nena zadnje je tudi prvi stalni duhovnik za tukajšnjo slovensko župnijo prišel iz južne Amerike, iz Argentine namreč. To je bil dr. Franček Prijatelj. Poleg vsega tega je pa tudi tragična stvar. V španski državljanski vojni so žal v nasilju in pobijanju na eni od vpletenih strani sodelovali tudi mnogi Slovenci, tako imenovani španski borci. Vse to se mi je porajalo v mislih ob prejetju sveče špansko govoreče skupnosti. Dovolj razlogov za duhovno pomoč in povezavo.

Dva dni kasneje, na binkoštni ponedeljek, pa smo se zbrali v Kiedrichu pri Horženovih letošnji romarji v sveto deželo, najprej pri maši, nato pri skupnem kosilu, ki sta ga pripravila gostitelja. Bilo je kratko obujanje spominov, izmenjava slik in pripravljenost, da bi radi praktično vsi kaj kmalu spet poromali v te kraje.

Prvoobhajanci

Na območju naše župnije je bilo kar nekaj prvoobhajancev, ki so

To so pa bila oznanila romarjem v Kiedrichu

Prvoobhajanec Leon iz Wiesbadna

prejeli zakrament sv. obhajila v svojih krajevnih nemških župnijah. Do sedaj je prišlo obvestilo o devetih: Ana Jeličič-Lovrekovič iz Mainza, Karla-Katarina Kranjc iz Mückeja, Aleksander Knez iz Großenlöderja, Kim Salobir iz Viernheima, Timo Scherb iz Obertshausna, Morris Srša Coragio iz Frankfurta, Leon Šmid iz Wiesbadna, Rene Vidovič iz Mainza ter Michelle-Ana Willim iz Rödermarka. Čestitke!

Slovo

V nedeljo, 13. maja, na god fatimske Marije, se je izteklo zemeljsko življenje po kratki bolezni 57-letnega Darka Malija iz Frankfurta. Doma je bil iz središča Slovenije, iz Slivne pri Vačah, skoraj 40 let pa je preživel v Nemčiji, nekaj malega v Berlinu, ostalo pa v Frankfurtu, kjer si je tudi ustanovil družino z dvema otrokoma. Pokopali smo ga zadnji dan maja na glavnem frankfurtskem pokopališču, zvečer pa imeli skupaj z zaključkom šmarnic pogrebno mašo. Po bližnjih sostanovalcih pa je prišla tudi novica o smrti 86-letne-

Hamburški udeleženci izleta na Helgoland

ga Viktorja Rabiča iz Frankfurta, ki je bil rojen sicer v Ljubljani. Vsem žalujočim, ki bodo svoje drage pogrešali, izražamo svoje sožalje s trdnim upanjem na vseh nas vstajenje.

rem

HAMBURG

Hamburška skupnost je v mesecu »šmarnic« z veseljem počastila mater Marijo v cerkvi sv. Bonifacija s kar dvema mašama. Hvaležni smo našemu dušnemu pastirju Izidorju Pečovniku - Doriju, ki med nas prihaja iz oddaljenega Berlina. Zahvala za eno sveto mašo velja tudi Romanu Pungartniku, nekdanjemu kapetanu slovenske rokometne reprezentance. 16. maja je bila namreč za Romana poslovilna tekma, ki je potekala med HSV Hamburg in VfL Gummersbach. Moštvu iz Gummersbacha se bo Roman pridružil že meseca junija in žal zapustil Hamburg. Pred tekmo smo imeli mašo, nato pa se duhovno in kulinarčno okrepčani odpravili v rokometno dvorano. Molitev je pomagala tudi našemu Romanu. Na tekmi je bilo nepopisno vzdušje. Prek 30 navijačev iz hamburške slovenske skupnosti se je udeležilo tega rokometnega

spektakla. Med njimi je bil tudi naš župnik Izidor. »Oldi« Roman, ki je imel prav na ta dan rojstni dan, je svojemu novemu moštvu dokazal, da je v njem še veliko energije in jih sam »obstreljal« kar z enajstimi zadetki. Vsak zadetek je bil tokrat nagrajen z melodijo iz zvočnika »Kdor ne skače, ni Slovenec«. Si lahko zamišljate naše vzdušje pri vsem tem? Bravo, naš pravi Slovenec Roman, ponosni smo nate! Po tekmi nas je »Pungi«, kakor ga mediji ljubkovalno imenujejo, povabil, da smo se skupaj kar v rokometni dvorani poveselili zaslužene zmage. Zmaga Romanovega moštva in naše veselje bi bilo še večje, če ne bi Romana 14 dni pred tem zadel hud udarec, ko je zvedel za nenadno smrt svojega dragega očeta. Zato je župnik Dori, ki je gospoda Hermana Pungartnika osebno poznal, 20. maja daroval sveto mašo pri sv. Bonifaciju, pri kateri je bil tudi Roman z družino, za Romanovega pokojnega očeta. Romanu, ženi Iris ter njuni hčerki Viti kakor tudi vsem svojcem izrekamo se enkrat globoko sožalje. Po maši se je hamburška skupnost v skupnih prostorih poslovila od Romana in njegove družine z dobrotami naših

Pokojni Darko Mali z ženo in otrokoma ob Matejevem prvem obhajilu

Majska slavljenca Stanka Lorenc, v sredini, in Roman Pungartnik z družino

odličnih kuharic in konditork, ki so obilno poskrbele za odlično hrano in pecivo. Tako se je lahko Roman razveselil tudi svoje najljubše poslastice, okusnega »bureka«. Gospa Stanka Lorenz, ki je v mesecu maju tudi sama imela rojstni dan, pa je poklonila Romanu veliko jagodno torto, s katero se je smela posladkati tudi vsa skupnost.

Mnogim so se orosile oči, ko se je Roman v zahvalnem govoru poslovil od hamburške skupnosti. Vsem nam je bilo hudo, da nas ta čudovita družina zapušča. Tako družina Pungartnik kot župnik Dori sta nam obljubila, da se naše vezi ne bodo pretrgale. Naše želje in misli bodo mlado družino spremljale tudi v več kot 400 km oddaljeni Gummersbach. Romanu pa želimo

veliko športne sreče in moči, ki ju bo potreboval za zmage svojega novega moštva.

Tudi izlet s katamaranom na otok Helgoland bo ostal udeležencem dolgo v lepem spominu. Edinstveni otok v Severnem morju z znamenito rdeče pisano peskovno pečino, v kateri domuje od aprila do septembra več kot 5.000 različnih ptičjih parov, meri manj kot en kvadratni kilometer, na njem pa živi 1.600 prebivalcev. Krožna pot, ki vodi čisto ob robu pečine na eni strani in bujni flori ter sočni temnozeleni travi, na kateri se pase nekaj ovc in krav na drugi strani poti, je dolga tri km. Zanimivi opisi na tablah ob tej poti pričajo o zgodovini in menjajočem se življenju tega otoka, ki je tudi klimatsko zdravilišče. Srečni in zadovoljni ter polni lepih vtisov smo se ob sončnem zahodu vrnili v Hamburg. Ker je bil z nami tudi naš dušni pastir Dori, se nam ni bilo treba bati, da nam vreme ne bi bilo naklonjeno. Ja, če angeli potujejo ...!

DD

INGOLSTADT

Materinski dan

V nedeljo, 13. maja, smo v Ingolstadt obhajali materinski dan. Po slovenski maši, ki so jo oblikovali

mladi v ritmu mladih, smo imeli v Slovenskem centru slovesnost v čast mamam in materinstvu. Slovesnost z otroki je lepo pripravila naša organistka Katharina Binner. Otroci niso samo prvovrstno z gestami zapeli pesmi in povedali svoja pozdravna besedila mamam, ampak so se tudi vsi naučili brez napake vse na pamet. Bilo je tako lepo in ganljivo, da je marsikateri mamici ali babici spolzela solza po obrazu, pa tudi može je malo stisnilo v grlu.

Birmanka Anna

V soboto, 12. maja, je naša ministrantka Anna Binner s svojimi vrstniki v župniji sv. Martina v Ingolstadt-Mailingu prejela zakrament svete birmе. Naslednji dan, v nedeljo smo birmanko Anno pozdravili tudi pri slovenski maši, pri kateri tudi rada ministrira. Po maši je nastopila z otroki pri slovesnosti v čast mamam. Birmanki se je ta dan pri maši pridružila naša letošnja prvoobhajanka Jana Rudman. Pri maši je sodelovala tudi Annina botra Barbara, ki je posebej za njeno birmansko slovesnost prišla iz Amerike. Anni naknadno čestitamo in želimo, da bi jo na njeni življenjski poti Sveti Duh spremljal, razsvetljeval in krepil s svojimi sedmerimi darovi.

Otroci med nastopom na materinskem dnevu

Birmanka Anna s starši, botro in soministranti

Romarji pred cerkvijo v Medžugorju

Romanje v Medžugorje

Od 16. do 20. maja smo z našo župnijo romali v Medžugorje. Minulo leto smo se konec novembra po maši pogovarjali o tem, kam naj bi šli naslednjč na izlet oziroma romanje in na pobudo nekaterih, ki so že romali tja, smo se odločili za Medžugorje in takoj tudi določili datum romanja. Začeli smo z zbiranjem prijav in avtobus je bil kmalu poln. Seveda kot je navadno, se marsikdaj zatakne, da ne more ta ali oni zraven, vendar se nas je kljub temu zbralo zavidljivo število. V sredo, 16. maja, smo se ob načrtovani uri odpeljali iz Ingolstadta na naše romanje. Prvo noč smo prespali na Ptuj. Naslednji dan smo se že ob štirih zjutraj odpeljali. Na Ptujju so se nam pridružili naš voditelj romanja Frenki Muzek s sodelavkama. Frenki nas je čudovito uvedel, da je naše potovanje postalo romanje. Kmalu popoldne smo prispeli v Medžugorje, tam smo se umestili, se okrepili, nato smo šli najprej v vasico Bijkoviči in se med molitvijo rožnega venca povzpeli na Crnico do kraja Marijinega prikazovanja. Zvečer je bila na lepo urejenem prostoru pred cerkvijo maša narodov. Po maši smo se še ustavili pri češčen-

ju Najsvetejšega. V petek smo romali med molitvijo in premišljevanjem križevega pota po naporni kamniti poti na Križevac. Na vrhu nas je prevzel čudovit mir, da bi še kar ostali, a smo se morali počasi spustiti v dolino, ker smo imeli opoldne slovensko mašo. Po maši smo šli v naš začasni dom na kosilo. Med potjo smo se ustavili ob križu slovenskega umetnika Ajdiča (iz križa že nekaj let kapljajo solze). Popoldne so nekateri šli na svete kraje ali po mestu po nabavi spominkov, drugi pa so malo počivali. Zvečer je spet bila maša narodov in po maši skupno češčenje križa. V soboto smo po zajtrku in slovenski maši obiskali Cenacolo (dvorana zadnje večerje), kjer je šola življenja, v kateri se zdravijo ljudje od odvisnosti; izpoved Slovenca Marka in Bosanca Merza se je dotaknila naših src. Pripovedovala sta nam, kako se rešujeta iz pekla odvisnosti. S pozdravom Marije smo se poslovili od Medžugorja in se odpeljali nazaj proti Sloveniji z našim avtobusom, ki ga je varno krmaril prijazen šofer Luki. V Vepricu nad Makarsko riviero smo obiskali čudovito svetišče na prostem, ki je posvečeno lurški Mariji, tam smo imeli litanije Mate-

Naši romarji pred križem na Križevcu

re Božje. Gospod Frenki Muzek je med vožnjo ves čas skrbel za duhovno dogajanje in pravo romarsko vzdušje. Na Ptujju smo prispeli pozno ponoči. V nedeljo zjutraj smo bili pri župnijski maši v samostanski cerkvi minoritskih patrov. Po maši smo si ogledali na samostanskem dvorišču in trgu pred cerkvijo »razstavo kmečkih dobrot«, nato smo se odpeljali nazaj proti Nemčiji prek Slovenskih goric, kjer sta nas v Trnovski vasi pričakala Katica in Lojze Dominko s presečenjem; s svojimi prijaznimi sorodniki sta nam pripravila bogato pojedino. V Ingolstadt smo se srečno vrnili proti večeru. To je le okvirni opis našega romanja, kajti o vtisih in doživljanjih je težko na kratko napisati. Večina jih je bilo navdušenih, ob srečanjih se še radi pogovarjajo o našem romanju in si želijo, da bi spet kmalu kam šli.

Maša z romarji iz Šoštanja

V nedeljo, 3. junija, smo v Nürnbergu obhajali našo mašo skupaj z romarji iz Šoštanja, ki so na svoji romarski poti obiskali v Passauu grob sv. Maksimiljana Celjskega, si ogledali Dresden, obhajali slovensko mašo v stolnici nadškofije Bamberg, ki letos obhaja 1000-le-

tnico ustanovitve, se ustavili v Nürnbergu in si ogledali to znamenito cesarsko mesto. Bila je lepa maša z vzornim sodelovanjem in petjem. Po maši smo še pred cerkvijo skupaj zapeli nekaj Marijinih pesmi. Romanje je vodil domači župnik dekan Jože Pribožič.

MANNHEIM

Romali smo v Rim

Sredi maja nas je dvanajst rojakov iz Mannheima in okolice poromalo v Rim. Skupaj smo sešteli naša leta in jih naštel prek sedemsto petdeset, torej približno toliko, kot je bilo staro mesto Rim ob Jezusovem rojstvu. Najstarejša jih je štela že prek osemdeset, najmlajša pa tudi že čez petdeset. In vendar smo zdržali vse napore hoje po rimskih ulicah, saj je treba za ogled rimskih znamenitosti zapustiti prevozna sredstva in vsakič iti nekaj sto metrov peš. Ker je znamenitosti dosti, se metri kmalu spremenijo v kilometre. Poromali smo v vse štiri glavne bazilike in obiskali še nekatere druge znamenite cerkve. Papeža sicer nismo videli, ker je potreboval oddih po nornem potovanju v Brazilijo, zato pa smo bili nagrajeni, ko nam ni bilo treba v dolgi vrsti čakati za obisk

groba papeža Janeza Pavla II. niti za dostop na kupolo.

Velik vtis je na nas naredila veličastnost rimskih bazilik, posebno bazilike sv. Petra, ki je največja cerkev na svetu, dolga kar 186 metrov. Prevzel nas je tudi pogled na notranjost koloseja, kjer so v mukah umirali prvi kristjani, prav tako pa tudi grobovi mučencev v podzemnih katakombah, v bližini katerih smo tudi bivali.

Imeli smo čas, da smo si šli še iz Rima ogledat zelo dobro ohranjene ruševine rimskega пристanišča Ostia antica. V tem mestecu, ki je imelo 50.000 prebivalcev, so pekli kruh za Rim, ki je že v antični dobi imel skoraj milijon prebivalcev. Ko je Rim začel propadati, je tudi to mestece propadlo. Počasi ga je zasul pesek, ki so ga naplavili morski valovi. Pred sto petdesetimi leti so začeli pesek odstranjevati in odkrilo se je izredno dobro ohranjeno mestece. Videli smo amfiteater, celo ulico kamnitih ročnih mlinov, dno bazena term z mozaiki, hodili pa smo po stari rimski cesti, tlakovani s kamni, v katere so bile globoko zajedene kolesnice vozov, ki so vsakodnevno vozili kruh v Rim, nazaj pa pšenico.

Mimi Kamenšek bere prošnjo pri mednarodni maši.

Ivica Grobelšek je spekla in prinesla pred oltar slovensko potico - kolač.

Procesija sv. Rešnjega telesa

Kot vsako leto smo se tudi letos udeležili maše in procesije na glavnem trgu v središču Mannheima. Mestni dekan je na začetku pozdravil v vseh jezikih navzočih narodov, tudi v slovenskem. Slovenski jezik se je slišal tudi pri eni prošnji za vse potrebe, ki jo je prebrala Mimi

Na Trgu sv. Petra v Rimu

Med procesijo po ulicah Mannheima

Kamenšek. Pri prinašanju darov, značilnih za vsak narod, pa je Ivica Grobelšek k oltarju prinesla orehovo potico - kolač, kot ga v Sloveniji poznamo za veliko noč in naj bi predstavljal Kristusovo krono, ki je Jezusu prinesla trpljenje, nam pa veliko dobrega z njegovim odrešenjem. Prvič je bil v programskem zvezku vključen tudi slovenski prevod dveh nemških pesmi. Pri procesiji pa smo Slovenci šli za svojim praporom, ki ima na eni strani sliko brezjanske Marije Pomagaj, na drugi strani pa blaženega Antona Martina Slomška.

Zvedeli smo še za eno prvoobhajanko slovenskih korenin, to je Lea Zidar iz Vöhrenbacha v Schwarzwald.

J. M.

MÜNCHEN

Romanje v Lurd

Romanje v Lurd je za nas Slovence iz münchenske župnije že pravo vsakoletno vračanje k Materi Mariji - Brezmadežni. Če že ne gre za vsesplošno župnijsko romanje, pa se gospodu župniku, Marjanu

Bečanu, skoraj vsako leto pridruži nekaj župljanov in skupaj se odpravijo na romanje.

Tudi letos maja se nas je 15 prijavilo na romanje v Lurd. Zasedba je bila kar pestra, saj nas je bilo nekaj takih, ki živimo v Münchnu in okolici, nekaj tistih, ki so desetletja živeli v Munchnu, pa so sedaj že v Sloveniji in nekaj gostov iz Slovenije, ki nikoli niso bili naši farani. Tudi razpon po letih je bil širok: Petra, ki je zadnji dan romanja praznovala svoj 22. rojstni dan, je bila najmlajša, najstarejša udeleženka, gospa Štefanec, pa je potovanje v Lurd prejela kot darilo za svoj 80. rojstni dan. Vsi drugi smo se znašli nekje vmes. Tisti, ki so bili v Lurdu prvič, so izkoristili možnost izletov v okoliške kraje, ki jih je organizirala Bavarska romarska pisarna (Bayerisches Pilgerbüro), saj je sama pokrajina tudi zelo zanimiva. V Marijinem naročju se duša umiri in pred lurško votlino, v tihi molitvi rožnega venca, pridejo na ustnice najbolj skrita hrepenjenja, prošnje in molitve za nas, za naše domače, za župnijo, za vse potrebne. Pretreslo nas je zaupanje v božjo pomoč množice bolnikov, s katerimi smo šli v procesiji z Najsvetejšim v podzemno baziliko, kjer je bil dnevno podeljen blagoslov. Vzradostil nas je pogled na množico lučk, ki so se vzpenjale k nebu ob vzklikanju »Ave, ave, ave Marija« v večerni procesiji z lučkami. Čutili smo tudi veliko medsebojno pomoč in spletanje medosebnih vezi zaupanja. Bogu smo hvaležni za to milost romanja in s ponižnim srcem upamo na duhovne sadove.

Za konec našega poročila pa prilagamo pesem naše romarke Marije Jazbec.

BA.

Spomin na Lurd

Ko pri tebi, Marija, vsa skesana sem stala, ti z roko znamenje si mi dala: »Pridi k meni, nič se ne boj!

Tu pri meni mirno počakaj, postoj.

Tu najde ti duša mir in spokoj.«

Pri tebi se res srce mi odpre in tebi zaupam vse svoje gorje in želje, v očeh se mi lesketajo solze.

O Mati Marija, vse tebi povem, kar drugim ne morem, ne smem.

Ko prvi mrak na zemljo se spusti, takrat pri tebi vse oživi.

Na tisoče lučk zagori, molitev in pesem iz ust se glasi,

da daleč pod goro doni.

Ko pri tebi zopet sem stala,

od tebe slovo sem jemala.

Dež na zemljo je rahlo rosil in mojo je dušo v prsih hladil.

Kadar pa to zemeljsko pot bom za zmeraj končala

pri tebi, Marija, bom vedno ostala.

STUTTGART

Materinski dan v Urbachu

V soboto, 12. maja, ko je bila v Stuttgartu na obisku parlamentarna komisija, smo se z avtobusom odpeljali v 40 km oddaljeni Urbach, ki leži med Schorndorfom in Schwäbisch Gmündom. Tam je bila ob 18. uri otroška in mladinska maša, kjer so ob nabito polni cerkvi nastopili otroci slovenskega župnijskega vrtca in slovenske sobotne šole. Sproščeni maši je dala poseben pečat družina Reichle iz Heilbronna, ki je namesto pridige nastopila z literarnim in pevskim programom o vlogi žene in matere v družini in v današnji družbi. Reichlevi imajo sedem otrok, vsi so glasbeniki, igrajo kitare, orgle, trobente, flavte. Mož Martin je sicer Nmec, vendar prepričano zapoje tudi slovensko, tako kot

Pred Marijinim kipom v Lurdu

Otroci na materinskem dnevu

tudi vsi otroci. Njihov program je vsem navzočim segel v srce, nepozabno doživetje. Matere in žene so ob materinskem dnevu dobile poljsko cvetje. V eni uri maše smo vsi doživeli človeško in božjo pozornost. Po maši smo odšli v bližnjo dvorano, kjer je bil najprej kratek kulturni program, na katerem so nastopili otroci slovenskega dopolnilnega pouka iz Schorndorfa pod vodstvom slovenske učiteljice Dragice Ahej, in otroci slovenskega župnijskega vrtca in sobotne šole iz Stuttgarta ob spremljavi kitare župnika Zvoneta Štrublja, spregovoril je tudi predsednik komisije mag. Janez Kramberger. Slavili smo namreč 25. jubilej slovenskega kulturnega društva Zlatorog iz Schwäbisch Gmünd. Za to priložnost so iz Slovenije prišli Celjski vitezi, ki so glasbeno popestrili večer.

Letni izlet otrok in staršev v Italijo

Od srede, 16., do nedelje, 20. maja je slovenska župnija v Stuttgartu organizirala izlet za otroke župnijskega vrtca in sobotne šole ter njihove starše v Italijo. Vseh skupaj nas je bilo 45, polovica otrok, polovica odraslih.

Na pot smo se podali v sredo, 16. maja, zvečer. V jutranjih urah smo prišli v kraj Cattolica, ki leži neda-leč od Riminija, tik ob morju. Po

zajtrku in kratkem počitku smo v istem kraju obiskali zanimiv akvarij, kjer smo se lahko poglobili v življenje pod morjem. V petek, 18. maja, sijalo je prijetno sonce, smo ves dan preživeli v zabaviščnem parku Mirabilandia, ki se na več kvadratnih kilometrih razteza blizu Ravenne. To je bil res zanimiv in sproščen dan: otroci so se nagrajili, pa tudi mi, odrasli z njimi. V hotelu Chic v Cattolici nas je vsak večer čakala dobra, mediteranska večerja in prijazno osebje.

V soboto, 19. maja, je bil dan kulture. V bližnji Ravenni, ki je svetovna prestolnica mozaikov, smo obiskali cerkev sv. Apolinarija in Classe. Svetišče iz 6. stoletja po Kristusu slovi po najlepših mozaikih. To je tudi tipičen primer srečanja dveh kultur in civilizacij: zahodne, latinske in vzhodne, bizantinske. Po ogledu cerkve smo se zaustavili še v parku miru na obrobju Ravenne, kjer je polno modernih mozaikov. V zgodnjih popoldanskih urah smo se odpeljali v San Marino, v to majhno samostojno republiko in tam uživali krasen razgled na hribe na eni strani in na morje na drugi strani. Nekaj ur smo se sprehajali po San Marinu, proti večeru pa smo spet odšli v Cattolico na dobro večerjo in na kratek kulturni in družabni pro-

Po sproščenem in razigranem dnevu v Mirabilandiji

gram, ki so ga gostom in osebju hotela predstavili naši otroci. Zapela je tudi Maikova harmonika, mogočno so zazveneale tudi naše slovenske narodne pesmi. Ni nam bilo potrebno gledati na uro. Na razpolago smo imeli jedilno dvorano, kjer smo se lahko zadrževali do poznih ur.

Nedelja, 20. maj, je bil dan odhoda. Kar prehitro so minili prijetni dnevi v uglašeni in harmonični družbi otrok in staršev. Na poti proti domu smo se zaustavili v svetišču lurške Matere Božje nad Verono, kjer smo ob 12. uri imeli nedeljsko bogoslužje, ki smo ga vsi oblikovali. Otroci in mladi s petjem duhovnih pesmi, starši s kratkim komentarjem o angelih, ki so njihovo družino spremljali na tem potovanju. Lepo in doživeto nedeljsko bogoslužje je bilo zares krona nepozabnega izleta. Ura je skoraj odbila polnoč, ko smo se pripeljali pred Slovenski dom in se polni lepih vtisov in doživetij poslovili in razšli. Še bomo potovali skupaj, je bil enoglasen sklep vseh udeležencev izleta.

Kolesarjenje ob reki Neckar

Kakor prejšnja leta je tudi letos Kulturno društvo Slovenija iz Stuttgarta s svojim predsednikom Francem Cerovškom organiziralo za vse zainteresirane kolesarjenje ob reki

Utrinek s kolesarjenja

Neckar. Zbrali smo se 19. maja in se ob 10. uri odpeljali po ravnini za Neckrom proti Marbachu. Ker je bilo vreme čudovito, smo na svoji poti srečevali mnoge nam podobne, veliko sprehajalcev, drugi pa so se ta dan odločili tudi za panoramsko vožnjo po reki z ladjo ali čolni. Dvignjena roka v pozdrav ali prijazna beseda drugemu je bila zato vedno navzoča. Popoldne pa smo se vračali proti Schmidnu in se po prijetni vožnji oddahnili na vrtu v senci češnje prijaznih gostiteljev. Druženje se je tako še nadaljevalo, pridružili pa so se nam še tisti, ki ta dan kolesa niso poznali.

Potrebno je še zapisati, da se je Stuttgart naslednji dan zbudil v množici odpadkov, vendar ne zato, ker bi mi tako pustili za seboj, ampak ker se je ravno tisti dan množično praznovalo, ko je Stuttgart postal nemški državni prvak v nogometu. Tudi nas je to dogajanje nekoliko zanimalo, toliko da smo ga ob vsem drugem spremljali tudi po radijskih valovih.

Igor Krašna

Slovo od Janeza Bonača

Janez Bonač je bil rojen 26. 10. 1943 v Sankt Pöltnu v Avstriji kot sin slovenskih staršev, ki so bili med drugo svetovno vojno pregnani iz Slovenije. 1970 je prišel v

Nemčijo. Delal je pri različnih podjetjih, nazadnje je bil zaposlen pri firmi Schmidt v Reutlingenu. Leta 1984 mu je umrla prva žena, s katero je imel sina Dejana, ki je tragično umrl lansko leto, in hčerko Karmen. Z Danico Selšek, sedanjo ženo, se je poročil leta 1987. 8. marca letos ga je zadela srčna kap.

Pokojni Janez Bonač

Umril je 10. aprila 2007 v bolnici v Zwiefaltnu. Slovenski rojaki smo se od njega poslovili v četrtek, 19. aprila, v pokopališki kapeli v Reutlingenu. Žara pokojnega Janeza Bonača je bila pokopana v družinskem grobu v Celju. Hčerki Karmen, ženi Danici in drugim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje in obljublamo spomin v molitvi.

Krst Angeline Rolih

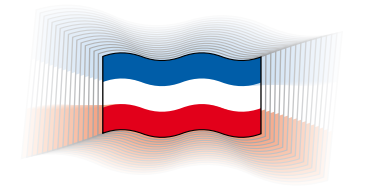
V soboto, 26. maja, je v Hildnu blizu Düsseldorfa prejela zakrament svetega krsta Angelina Rolih, hči Valentine Lazar in Roberta Rolih.

Krst Angeline Rolih

V cerkvi sv. Janeza Krstnika se je ob 15. uri zbralo veliko sorodnikov, znancev in prijateljev iz Stuttgarta in iz Hildna. Valentina in Robert sta na krst povabila župnika iz Stuttgarta, dr. Zvoneta Štrublja, kot duhovnika in prijatelja. Valentina je v slovenski župniji v Stuttgartu skupaj z Eriko Zechner začela zbirati otroke v slovenski župnijski vrtec, za kar smo ji zelo hvaležni. Sedaj z Robertom in hčerko Angelino živi v Hildnu. Vsem trem želimo božjega blagoslova, medsebojnega razumevanja in ljubezni, mali Angelini pa angelčkov mirnega in srečnega otroštva.

Zvone Štrubelj

S R B I J A

NOVI SAD

Deseta obletnica Društva Slovencev Kredarica

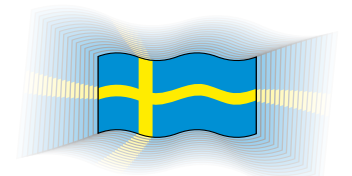
Najstarejše slovensko društvo v Republiki Srbiji Društvo Slovencev KREDARICA iz Novega Sada je 20. aprila slavilo desetletnico obstoja. Slovesnost se je začela v novosadski stolnici Marijinega imena z ve-

Naši mladi so se nam predstavili

likonočno mašo v slovenskem jeziku, ki jo je daroval nadškof in beograjski metropolit Stanislav Hočevar. Po maši smo nadaljevali s svečano akademijo v mali dvorani srbskega narodnega gledališča, na kateri so bile razdeljene plakete in zahvale za uspešno delo. V tem delu programa so nastopali učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika ter komorni mešani pevski zbor in kvartet samega društva. V tretjem delu je nastopila akademska folklorna skupina FRANCE MAROLT iz Ljubljane s plesi Gorenjske, Slovenskega primorja, Štajerske ter stare predmestne Ljubljane. Proslavi so prisostvovali poleg gospoda nadškofa Stanislava Hočevarja veleposlanik Republike Slovenije v Beogradu Miroslav Luce ter predsednik slovenske izseljenke matice Sergej Pelhan.

Albert Kuzne

Š V E D S K A

Vadstena 2007

Iz oddaje za Slovence po svetu na Radiu Ognjišče

Matjaž: *Na binkošno soboto, 26. maja, so se rojaki na Švedskem*

zbrali na 34. vseslovenskem romanju in srečanju Slovencev v Vadstenu in hkrati ob tem tudi praznovali jubilej, 45-letnico Slovenske katoliške misije na Švedskem. Med seboj so imeli škofa dr. Petra Štumpfa, ki je pri Slovenski škofovski konferenci odgovoren za pastoralo Slovencev po svetu, kakor tudi Jožeta Drolca, ki je 16 let deloval med Slovenci na Švedskem. Zraven je sodeloval Damjan Ratajč, župnik v Preboldu, ki ima sorodnike v Göteborgu na Švedskem.

Matjaž: *Na zvezi pozdravljam rektorja SKM na Švedskem Zvoneta Podvinskega. Dober dan želim in lep pozdrav na Švedsko.*

Zvone: *Enako dober dan in en lep pozdrav v Slovenijo ter vsem rojakom doma in po svetu iz Vadstene, kjer smo praznovali lep jubilej, kakor ste rekli.*

Matjaž: *Res, kar nekaj obletnic ste praznovali letos. Ste se torej zbrali 34-tič in najbrž kljub temu da je številka že kar lepa, iz leta v leto to terja kar nekaj priprav in zahteva kar nekaj dogovorov, da slovesnost lepo poteka.*

Zvone: *Tako je. In veseli smo, da ljudje odgovorijo na vse tiste priprave in na vso odgovornost, ki jo ima človek. Misijski pastoralni svet nosi težo dneva skupaj s svojim dušnim pastirjem. Tudi pomočniki so v veliko pomoč, tako da je človek vesel, da takšna slovesnost uspe povezati toliko rojakov za to praznovanje v Vadstenu.*

Matjaž: *Kako se je samo srečanje začelo? Kdaj ste se zbrali rojaki v Vadstenu?*

Zvone: *Z različnih koncev Švedske, z južne Švedske do Stockhol-*

ma, z vzhodne Švedske do Göteborga so se rojaki zbrali v Vadstenu. Neizmerno sem bil vesel, ko sem zagledal obraze ljudi, s katerimi se srečujemo pri slovenskih mašah na terenu nedeljo za nedeljo. Približno ob pol enajsti uri smo bili med prvimi v Vadstenu in smo se tako začeli zbirati za slovesno mašo, ki je bila ob 12. uri. Prav vesel sem bil, ko sem zagledal veliko množico rojakov, ki se je zbrala k praznovanju 45-letnice SKM na Švedskem, kakor tudi na 34. vseslovenskem romanju in srečanju Slovencev v Vadstenu. Če primerjam lansko leto in sploh zadnja leta, je resnično ta jubilej še toliko bolj povezal rojake z vse Švedske, ki so priromali v Vadsteno, da se skupaj zahvalimo za tolike milosti, ki so jih bili deležni v teh 45 letih, kar slovenski duhovnik obiskuje posameznike in družine na terenu, posebej tiste, ki potrebujejo sv. zakramente. Vedno nam je to pri srcu, da lahko ljudem pomagamo.

Matjaž: *Se pravi, da so prišli rojaki z vseh koncev Švedske. Je morda znano, koliko jih je bilo?*

Zvone: *Mislim, da smem z gotovostjo reči, da jih je bilo kar nekaj čez dvesto, kar je glede na tako velik teren in glede na dejstvo, da so ljudje vse starejši, zelo lepo število.*

Matjaž: *Med seboj ste imeli tudi škofa, ki je bil odgovoren za potek maše. Kaj se je še zvrstilo poleg maše?*

Zvone: *Po maši in procesiji smo se nekaj časa ustavili pri sestrah na dvorišču, kjer so nas postregle z juho in kavo. Misijski pastoralni svet je pripravil še kaj drugega za pod zob. Tako smo nekaj časa ostali*

Škof Peter Štumpf

Občutki v Vadsteni so zelo lepi. Tukaj sem dejansko odkril ljudi, ki še živijo iz svojih korenin, tako narodnostnih kakor tudi verskih, so veseli svojega jezika, svoje katoliške vere, kajti vemo, da je Švedska protestantska dežela in so katoličani tukaj v manjšini. Tem ljudem pripadnost katoliški Cerkvi in katoliški veri ogromno pomeni. Lepo je bilo, da smo z mnogimi lahko spregovorili tudi v prekmurščini. Pomeni, da jih je precej iz Prekmurja kakor tudi iz Prlekije, Štajerske in seveda iz drugih krajev lepe Slovenije. Kakor imam občutek, se ljudje tukaj zelo dobro počutijo. Med samo mašo pa tudi ob slovenski lipi, kamor smo po maši poromali, sem poskušal ljudi nekako spodbuditi k medsebojni solidarnosti in prijateljstvu, da ne rečem kar ljubezni, ki ima svoj izvor v Bogu, saj smo praznovali binkoštni praznik tretje božje osebe, Svetega Duha, ki nas vse posvečuje. Sv. Duh je kakor božji neostik, tako sem rekel, tudi ko so razmerja oziroma odnosi zlomljeni zaradi sovraštva ali zamer. Prav on je tisti, ki popravlja, ki obnavlja skupnosti, če hočete tudi družine ali pa utrjuje skupnosti Slovenske katoliške misije na Švedskem. Zame je res znamenje Sv. Duha tudi sedanji slovenski dušni pastir tukaj na Švedskem, delovanje ostalih slovenskih dušnih pastirjev v teh 45 letih. Vesel sem tudi, da sta skupaj z menoj duhovnik ljubljanske nadškofije gospod Jože Drolc, radovljiški župnik, ki je 16 let delo-

Škof Peter Štumpf je vodil slovesno somaševanje.

val med rojaki na Švedskem, in pa Damjan Ratajc, nekdanji tajnik nadškofa Franca Krambergerja in sedanji prebolški župnik, ki ima svoje sorodnike v Göteborgu na Švedskem. Jože Drolc, ki je živel 16 let tukaj, zelo dobro pozna pokrajino in ljudi, s katerimi se je srečeval na terenu pri slovenskih mašah. Nekateri so imeli solze v očeh, ko so ga po toliko letih zopet srečali in obnovili spomine, hkrati pa tudi izrekli zahvalo za to, da jim je tukaj utrjeval vero.

Župnik Jože Drolc

Pred štirinajstimi leti sem še živel na Švedskem. Od tistega časa pa delujem doma v Radovljici. Tukaj sem deloval med rojaki 16 let. Prav z veseljem se spominjam in ponovno odkrivam, kako so ti odnosi tudi v manjših skupinah, s katerimi smo živeli kot majhna družina, še vedno živi. Družinske vezi se posebej pokažejo pri takšnih obiskih. Vem pa tudi, da je že veliko ljudi medtem odšlo s tega sveta v večnost. Poznal sem jih in v teh dneh sem nanje mislil, posebej ko sem se spominjal, kdo vse je hodil v Vadsteno. Tukaj so

se ljudje zbirali pri slovenskih mašah vse od leta 1962: zato je delo Jožeta Flisa tako pomembno. Kasneje se spominjam tudi, kako sem spremljal na dolgih poteh p. Janeza Sodja, ki je iz Münchna sem prihajal pet let, ko ni bilo duhovnika. Skupaj sva delovala 15 let. P. Janez Sodja me je uvedel v to delo, kjer sem doživel toliko zagnanosti. Tudi mnogih drugih se spominjam. Pričakoval sem manj ljudi, ker vem, da jih je že toliko odšlo v večnost. Bil pa sem prijetno presenečen, da jih je bilo celo več kot v tistem času, ko smo se tista leta, ko sem bil tukaj, zbirali v Vadsteni. Zelo prijetno je bilo in vesel sem bil ravno te tretje generacije. Videl sem, da se pravzaprav slovenska skupnost pomlaja, da tudi tretja generacija še lepo govori slovenski jezik tukaj na Švedskem. Ena od teh, ki sem jo krstil pred šestnajstimi leti, je bila potrjena v veri in je tako pokazala, kako se vera utrjuje tudi med tretjo generacijo. To je bilo prav posebej prijetno doživetje.

tam, kjer smo malo zapeli in zaigrali. Imeli smo znanega harmonikarja Goršiča in njegove prijatelje, ki so se za to priložnost pripravili, da je bilo prijetno pri sestrah in tudi v dvorani, kjer smo najprej začeli s kulturnim programom, v katerem so se predstavile skupine rojakov, ki živijo in delajo na Švedskem in ohranjajo slovensko kulturo ter materni jezik skozi slovensko pesem. Nastopili so: Moški pevski zbor Lipa iz Malmöja, Trio sestre Budja in Tri generacije iz Göteborga ob spremljavi harmonikarja Jožeta Zupančiča.

Matjaž: *Torej pokažejo tudi svojo ustvarjalnost.*

Zvone: Ja, mislim, da je prav tako, da skušamo duhovniki na terenu vzpodbujati ljudi, da se tako ohranja materni jezik in na takšen način človek lažje sledi tudi temu, kar se dogaja v cerkvi pri nedeljskih mašah v različnih slovenskih skupnostih širom Švedske, kjer je maša in se pojejo različne slovenske cerkvene pesmi. Moram reči, da sem bil vesel, ko sem zagledal tako lepo število tudi druge in tretje generacije v Vadstenu. Sama druga generacija je tudi kar precej pomagala pri izvedbi vsega tega, kjer je tudi večerja in tisto slovensko prijateljstvo ter praznovanje po kulturnem programu.

Matjaž: *Kako gledate na samo praznovanje in kakšen je odziv drugih?*

Zvone: Nikakor si nisem mislil, da bom smel biti tukaj tako dolgo, da bom smel z našimi rojaki doživeti tako lepo praznovanje, ki ga je med drugimi počastil tukajšnji škof Anders. S kakšnim veseljem je bil med nami v dvorani in z njim še

drugi gostje iz Slovenije in od tukaj. Obiskal nas je sam slovenski ambasador Vojislav Šuc z ženo Dragico in s svetovalcem na ambasadi Tomažem Mencinom. Tudi drugi gostje so bili med nami, ki so prispevali k temu praznovanju in med njimi bi rad omenil ter bi se rad zahvalil Rudiju Merljaku iz vladnega urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki se je s takim veseljem in požrtvovalnostjo udeležil tega jubilejnega srečanja. Rad bi se posebej zahvalil tudi Boštjanu Kocmurju, predsedniku ID Slovenija v svetu, ki že dolga leta sodeluje s Slovensko katoliško misijo na Švedskem.

Matjaž: *Se vas je tudi država spomnila? Je morda izrekla kakšno priznanje?*

Zvone: Da, najprej je slovenska Cerkev izrekla priznanje in potem tudi država Slovenija. Veselimo se tega velikega dogodka, ki govori o zvestobi Kristusu, njegovi Cerkvi in narodnim koreninam. To se mi zdi zelo pomembno, da ljudje nekako čutijo, da je prav Vadstena tista, ki jih vedno znova nagovarja, kar se je tokrat še posebej poznalo. Letos je Slovenska zveza na Švedskem pripomogla in vzpodbudila ljudi, da so se le odločili in da so tudi z več avtobusi poromali v Vadsteno, kar pomeni zahvalo njej kakor tudi ostalim rojakom, ki so vsak na svoj način pripomogli, da je bilo vzdušje res prijetno slovensko in duhovno zelo nabito, posebej v tistem prvem delu.

Matjaž: *Ali pripravljate še kakšno stvar ob letošnji 45-letnici?*

Zvone: Da, želeli smo tudi izdati knjigo, ki bi spregovorila ne samo

o življenju Slovenske katoliške misije na Švedskem, ampak tudi nasploh o Slovencih na Švedskem. Zankrat moram reči, da država Slovenija tega projekta ni podprla, toda na vladnem uradu jih bomo še pocukali za rokav. Morda bodo potem, ko bodo poslušali ali brali ta pogovor, le pripomogli, da bo knjiga izšla, če ne letos pa nekje v bližnji prihodnosti, ker bo tako dokument o slovenskem narodu, o slovenskem življenju na Švedskem.

Matjaž: *Morda pa se bo to zgodilo prihodnje leto, ko bo 35. veslovensko romanje v Vadsteno in lep pozdrav vam in vsem vašim gostom na Švedsko.*

Zvone: Hvala vam, Matjaž in vsem poslušalcem Radia Ognjišče. Rad bi pozdravil posebej tudi naše rojake tukaj na Švedskem, ki z veseljem poslušajo Radio Ognjišče ter oddajo Slovincem po svetu in občudujejo vašo dobrohotnost in požrtvovalnost, da nas povezujete z rojaki doma in po svetu, od Avstralije prek Argentine do severne poloble.

Zapisal Zvone Podvinski

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Vnebohodno romanje v Medžugorje

Vsako leto se rojaki iz Švice odločimo za daljšo romarsko pot. Letos smo za svoj cilj izbrali Medžugorje in dejstvo, da smo že zelo zgodaj s prijavnimi napolnili dvonadstropni avtobus, je tudi zgovorno. Organizacija je bila zahtevna, a kot vedno v izkušeni rokav zakoncev Milana in Heidi Greiner, ki sta nalogo izvrstno opravila in za to jima gre vsa zahvala.

Spominski posnetek s prečudovitega romanja v Medžugorje

Vsako romanje se začne, ko avtobus odpelje in romarji prejmejo prvi romarski blagoslov. Potovanje v eno stran je trajalo skoraj dva dni. A znali smo poskrbeti za to, da smo z molitvijo in pesmijo v našo sredo sprejeli Marijo. Res, litanijam bi lahko dodali tudi ta vzklík: »Marija, spremljevalka romarjev.« V dolgih premišljevanjih smo na poti spoznavali Marijina sporočila, ki jih daje svetu v Medžugorju in njeno čudežno delovanje na tem kraju milosti. Naša pot do cilja je bila kot nekakšna duhovna obnova. Obenem pa tudi šola osebnih odnosov, gradbišče novih prijateljskih vezi, priložnost da se je marsikateri VI med nami spremenil v bolj intimni TI. Prvi večer smo prispeli do Crikvenice in zgodaj zjutraj nadaljevali potovanje ob prelepi jadranski obali. Ko smo končno prekoračili tudi mejo Bosne in Hercegovine, so se naša usta raztegnila v smehu ob zanimivem razkritju: Nekdo od nas je v srcu želel ponesti k Mariji tudi misel na svojo ženo, ki je zaradi zdravstvenih težav ostala doma. Izgleda, da je s to ljubeznijo vzel na

pot tudi ženin potni list namesto svojega. In carinik ni nič opazil, ko je pritisnil vanj štampljko ... Obilo veselja je bilo na ta račun, a malo smo le pobledeli, ko smo vedno znova prestopali državne meje ... Popoldne drugega dne smo prispeli do Medžugorja. Zavest, da je tu Marija prisotna kot nikjer drugje na svetu, nas je kar pognala na hrib prikazovanj Crnico. Niti tisti, ki so težko hodili, niso hoteli biti prikrajšani, da bi se Materi Božji priporočili v molitvi na tem tako posvečenem kraju. Ob vznožju Crnice smo zmolili rožni venec in se povzpeli do vrha. Molitev pa nato nadaljevali skupaj s številnimi romarji v cerkvi. Bilo je prav večer pred vneboho-

dom in vse nas je zaznamovalo posebno nočno doživetje po večerni maši: ura češčenja pred Najsvetejšim. Množica ljudi se je zgrnila, da bi slavila Jezusa v najsvetejšem zakramentu. In z njimi smo smeli biti tudi mi, Slovenci iz Švice, da zajamemo moči v čudovitem izkustvu Cerkve: Bog je med tistimi, ki se ljubijo med seboj in ga molijo.

Na praznik vnebohoda smo imeli v zgodnjih jutranjih urah slovensko mašo in potem si je še vsak od nas lahko vzel čas za osebno duhovno poglobitev, za spoved, molitev in premišljevanje. S posebno pobožnostjo smo se bližali velikemu križu v parku za cerkvijo. Iz Jezusovega kolena neprestano na skrivnosten način tečejo kaplje vode. Zajemali smo jih kot poseben blagoslov in božji dar naši veri.

S prepevanjem angelovega češčenja smo ob poldnevu zapuščali sveti romarski kraj in nadaljevali pot proti Dubrovniku. Spremljalo nas je sonce, ki je obarvalo obalno pokrajino v enkratnih otenkih. Navdušeno smo stopali po ulicah Dubrovnika in prisluhnili njegovemu zgodovinskemu utripu. Še bolj pa smo bili navdušeni zvečer, ko smo se razkropili po »konobah« in uživali okusne ribje dobrote.

Pri kapelici, ki jo je v Badnu obnovil Vili Krajnc

Amriswil. Zakonci Kavčič, Petač, Kolar, Kosec in Počivalnik se vračajo v domovino.

Naslednje jutro smo se odpravili še na otok Korčulo in si na poti najprej v vinski kleti privoščili požirek znamenitega dalmatinskega vina dingač. Še več požirkov pa je odpotovalo z nami v prtljažnem prostoru avtobusa, kjer so nakupljene steklenice zatrpale vsako luknjico. Na Korčuli smo v katedrali obhajali slovesno mašo in si nato privoščili še malo turizma. A očitno predolgo. Ko smo prispeli do trajekta, nas - kljub dolgi vnaprejšnji rezervaciji - niso spustili nanj.

Objestni brkati usmerjevalec prometa je s svojim obnašanjem vzbudil v nas precej čuden vtis o hrvaški gostoljubnosti. Na trajekt je spustil nekaj tovornjakov s peskom, ob tem pa ozmerjal in zadržal 70 popotnikov, ki so prišli občudovat njegovo domovino ... Zaradi navedene smole smo bili prisiljeni v dve dodatni uri vožnje, preden smo prispeli do Makarske. A obisk Splita prihodnji dan je vendarle nekoliko omilil negativen vtis. Prenočili smo znova v Crikve-

nici in se po jutranji maši v hotelu prepustili pozibavanju avtobusa, ki nas je srečno pripeljal do Švice. Podrobnejši slikovni zapis našega romanja bo objavljen v prihodnji številki NL.

Hvala Bogu za vse te trenutke! Hvala, da nas je znova povezal in veselimo se že romanja prihodnje leto, ki nas bo verjetno popeljalo še bolj daleč - predvidoma v Fatimo. Prsrčen počitniški pozdrav vsem rojakom doma in po svetu pošilja
župnik David iz Švice

Blagoslovili smo novi dom Rožmanovih v Grenzachu.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Sv. maše v juliju in avgustu 2007: STUTTGART

STUTTGART, sv. Konrad: JULIJ: 1. (srebrna maša župnika Zvoneta Štrublja ob 16. uri), 8., 15. ob 16.30. AVGUST: 5., 12., 15., 19., 26. ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 1. julija srebrna maša v Stuttgartu ob 16. uri.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 8. julija ob 9.30, maša in krst, avgusta odpade.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 15. julija ob 9. uri, avgusta odpade.

AALEN, sv. Avguštin: 15. julija ob 11. uri; avgusta odpade.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: julija in avgusta odpade.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 22. julija redna maša ob 9. uri pri Srcu Jezusovem.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 22. julija redno v Esslingenu ob 17. uri. V mesecu avgustu bo nedeljska maša v Stuttgartu, in sicer 26. avgusta ob 16.30.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16. do 19. ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC. Stuttgart: v soboto, 7. julija, od 10.00 do 12.00. Piknik ob sklepu šolskega leta bo v soboto, 14. julija, popoldne na vrtu Slovenskega doma.

ZA PODROČJE REUTLINGENA

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 7. julija, ob 17.00, avgusta odpade.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: julija bo sv. maša v soboto, 7., ob 17. uri v Bad Urachu, avgusta odpade.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. v juliju: 5., 19. Tel: 089/543-98-19.

ŠVEDSKA

Sv. maše na Švedskem ob koncu avgusta in v septembru 2007:

v soboto, 25. 8., bo sv. maša v Stockholmu ob 17.00;

v nedeljo, 2. 9., bosta sv. maši v Landskroni ob 12.30 in v Malmöju ob 16.30;

v petek, 7. 9., bo sv. maša v Boråsu ob 18.00;

v nedeljo, 9. 9., bosta sv. maši v Halmstadu ob 9.30 in v Helsingborgu ob 17.00;

v nedeljo, 16. 9., bosta sv. maši v Jönköpingu ob 10.00 in v Göteborgu ob 16.00;

v soboto, 22. 9., bo sv. maša v Stockholmu ob 17.00;

v nedeljo, 29. 9., bosta sv. maši v Olofströmu ob 11.00 in v Nybroju ob 16.30;

Anni Reinhardt: DOLGO POTOVANJE K TEBI

Življenje v vojašnici jih je zajelo v svoj vsakdanju tok in Ivan se je moral sprijazniti z mislijo, da bo tu moral ostati še eno leto. Vaje na terenu, obvladovanje orožja in municije in potem še vse pisanje.

Čas se je obrnil do božiča, toda tu se ni smelo praznovati ničesar, kar je bilo v zvezi z Bogom in Cerkvijo. Z mislijo in željo, da bo morda prejel paket od mame, je zaspal na svoji postelji. Sredi noči pa ga je zbudil vojaški oficir.

»Vojak Ivan, vstani! Javi se takoj v pisarni! Pohiti, ker gre za važno stvar.« Še v polsnu se je postavil pred stotnika, ki je kričal nanj in stresal hude obtožbe. Ivan pa se ni mogel spomniti nobene krivde. Oficirji so ga obdelovali kot jastrebi uplenjeno žival. Ivanu je začelo razbijati v glavi. Kaj sem vendar storil ali celo zagrešil? Ves čas si je zastavljal to vprašanje, pa ni našel odgovora.

Končno je eden izmed oficirjev zastavil jasno besedo: »Vojak Ivan iz Slovenije! Dobili smo poročilo, da si na dopustu v domačem kraju grdo osramotil našo armijo. Sramuj se, ničvredni sin naše države!«

Na mizi je ležal papir, ki je poročal, kakšna zločinska dejanja je počel med vojaškim dopustom doma. Vse bolj mu je bilo jasno, da ti ljudje prav ničesar ne vedo o krščanski veri, o Materi Božji in Cerkvi.

»Povej nam, kaj si vendar počel pri lepi gospodični na Svetih gorah? Je to morda tvoje dekle ali tvoja ljubica? Ali celo sovražnik države? Kako si mogel iti k njej, se z njo pogovarjati in potem prejeti nekakšno obhajilo? Odgovori nam! Kdo je ta ženska in kakšna snov je to nesrečno obhajilo?«

Šele sedaj se je Ivanu posvetilo: nekdo ga je zatožil, da je šel kot vojak v cer-

kev. Odgovoril je stvarno in po pravici: »Na Svetih gorah častimo Božjo Mater. Ljudje tam molijo in obhajajo sveto mašo in tudi jaz sem bil med njimi kot se spodobi krščanskemu človeku.«

Potem ko je bil nesporazum z Božjo Materjo pojasnjen, je moral poslušati dolgo pridigo. Boga ni in tako je že skrajni čas, da ljudje opustijo vero. To še posebej velja za vojaka jugoslovanske armije.

»S svojim dejanjem si osramotil sebe in jugoslovansko armijo. Sramuj se in za naprej pozabi na duhovnike, kajti to so največji sovražniki naše države. In poleg tega še tole,« je nadaljeval dežurni oficir, »in to ni majhna stvar. Tu piše, da si župniku pomagal pri spravi lu krompirja. Povej nam po pravici, kakšna žival je ta župnik. In predvsem, kakšen vojak si pravzaprav ti?«

Ivan je začel visokemu oficirju polagoma pojasnjevati, da župnik ni žival, ampak človek, ki je poleg tega tudi duhovnik in temu je pomagal pospravljati krompir. »In v voz so bile vprežene moje krave, ne pa župnik,« je dodal.

Oficirji so vedno znova prebiral pismo in pri tem obdelovali Ivana na vse načine. Naj se smeje ali naj joče ob vseh teh neumnostih?

Končno se je oglasil stotnik: »Tu imamo še enega tovariša iz Slovenije, ki nam lahko pojasni, ali govoriš resnico ali ne.« Nesrečnega Ivanovega rojaka so pri priči zbudili zaradi tega bedastega nesporazuma. »Ne laže,« je ta odgovoril kratko in jedrnato. S tem se je zasliševanje končalo. Nekdo iz župnije svetega Petra, nek član komunistične partije, mu je vse to zakuhal. Ko pa tako poročilo v roke dobijo povsem neuki oficirji, se lahko obrne vse skupaj v povsem nemogoče razsežnosti.

Se nadaljuje

Šmarnična pobožnost nas je povezala pri lurški votlini v Engelbergu v Švici.

OBLJUBA

»Mama, obljubim ti, da bom takoj pripravljen, ko me prideš iskat k Elizabeti.«

»Na, zdaj pa imava. Tako dolgo sem te morala čakati, da sva zamudila vlak. Tako je s tvojo dano besedo,« je oponesla mama Luku, ko sta stala na postaji in čakala na prevoz domov.

OBLJUBA DELA DOLG

Otroci z lahkoto obljubijo. Nimajo pa še izkušnje, kako je z izpolnitvijo dane besede. Treba jih je učiti, da držijo najprej majhne obljube, da bi kasneje znali držati tudi večje in težje.

IGRA Z OBLJUBAMI

Vsak igralec dobi številko od 1 do 6. Skupaj izberemo obljube, jih zapišemo na listke in jih damo v kuverte. Kuverte premešamo in jih damo na sredo mize.

Vržemo kocko in kdor ima številko, izbere ovojnico in mora izpolniti, kar piše na listku. Če lahko izpolni, igra najprej, sicer pa izpade iz igre.

»Miha, kaj je prihodnjik glagola kradem?«

»Jaz sem v zaporu!«

»Pri nas doma na mizi ne boš nikoli našel niti kapljice alkohola!«

»Pri nas tudi ne! Vedno skrbno pazim, ko ga točim v kozarec.«

»Stalno dražijo poštne usluge, usluge pa so vse slabše!«

»Kaj pa imaš proti pošti?«

»Pred tremi meseci sem stricu poslal pismo in ga prosil za sto tisočakov, pa denarja do danes še nisem prejel!«

»Že pet dni nisem spal!«

»Kako pa vzdržiš?« se čudi prijatelj.

»Še kar gre, saj ponoči spim po deset ur!«

»Mirno lahko odložite masko z obraza, gospod doktor!« je rekel pacient na operacijski mizi. »Ni se vam treba skrivati, ker sem vas prepoznal!«

Šef me je predlagal disciplinski komisiji v postopek, ker sem bil v sredo med službo na nogometni tekmi!

»Kdo te je pa zatožil?«

»Nihče! Sam me je videl, ker je sedel dve vrsti za mano.«

»Kako si kaj?« je študent pozdravil sošolca.

»Kar v redu, čeprav sem se zdaj postavil na svoje noge!«

»Kako to misliš?«

»Oče mi je vzel avto!«

Zidar, vrtnar in električar se prepirajo, katero delo je starejše.

»Mi smo gradili že piramide!« reče zidar.

»Mi smo posadili drevesa v raj,« izjavi vrtnar.

»To ni nič!« se hvali električar. »Ko je Bog rekel, naj bo luč, smo imeli mi že vse kable položene.«

Učiteljica je želela učencem pojasniti, kaj je to žepar.

»Če dam moškemu roko v žep, zato da bi mu vzela denar, kaj sem potem jaz?« je vprašala.

»Njegova žena!« se je oglasila Sabina.

KRIŽANKA 707

1	2	3	4	5	6	7	8
			☐				
9			10				
11					☐	12	
13			☐	☐	14		
15		☐	16	17			
☐	18	19		☐	20		☐
21				☐	22	23	
24	☐	25		☐	26		
27	28			☐	29		
30				☐	31		
32		☐	33		☐	34	

VODORAVNO: 1. brez družine, 4. utežna mera za drage kamne, 9. presenetljivo in predrzno dejanje, narejeno zaradi razposajenosti in zabave, 11. dežela, ki ji vlada emir, 12. Darja Bogataj, 13. barva polti, 14. drugi sklon števila ena, 15. osební zaimék, 16. slovenski pisatelj, 18. znamka avtomobila, 20. rimska številka štiri, 21. kraj blizu Maribora, 22. vzklík presenečenja, 24. šestnajsta črka slov. abecede, 25. Oblak Ana, 26. očka, 27. prostor, ki ga svetloba ne obsije naravnost, 29. čebeli podobne žuželke, 30. tuje žensko ime, 31. velika ptica ujeda, 32. Lado Ambrožič, 33. začimba, 34. Novak Jože.

NAVPIČNO: 1. posvečeno Bogu, 2. pripadnice naroda pod Kavkazom, 3. nemška reka, desni pritok Rena, 4. avstralski medvedek, 5. ženski glas, 6. Rafko Irgolič, 7. hrib nad Žirovnico, znan po starokrščanskih izkopaninah, 8. presveto v katoliških cerkvah, 10. mednarodna oznaka za Grčijo, 14. poldnevnik, ravník, 16. glavno mesto Venezuele, 17. nikalnica, 19. nabožne svete podobe pravoslavnega izročila, 21. sklop opravil, za katera je nekdo zadolžen, 23. vrsta drevesa, 28. prva številka, 31. švedsko pivo.

REŠITEV KRIŽANKE 706: RAK, KOALA, EVRO, MLIN, ŠTOLA, ING NON, VOGAL, J, OBALA, I, EMS, LITLI, I, SAMOTA, TRIK, PRA, E, BORI, KA, LJ, KAJMAK, OBSIJAN, I.

705A01 - Upokojenca iz okolice Velenja, ki živita v dvostanovanjski hiši, nudita opremljeno stanovanje paru ali posamezniku, ki se želi preseliti iz tujine. Želita si medsebojne pomoči in druženja. Tel. 03 589 36 80.

701A12 - Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

POGLED V ARHIV NAŠE LUČI NL 7/1977

Letošnje binško srečanje Slovencev v Vadsteni lahko prištejemo med najlepša. Več okolnosti je pripomoglo k uspešnemu poteku romanja, predvsem obisk visokih cerkvenih dostojanstvenikov ...

Naš dobri pater Sodja je šel na dolgo pot iz Münchna več kot poldrugi mesec pred binškimi prazniki. Širok po Švedski je obiskal Slovence skoro v vseh krajih, kjer živimo. Dal nam je priliko, da smo se pogovorili z njim; možnost smo imeli, da se pogovorimo z Bogom v maternem jeziku, da prisostvujemo slovenski maši, da se pogovorimo po službi božji v župnijskih dvoranah, da si ogledamo njegovo »potujočo knjižnico«, da si za skromne denarje nabavimo versko literaturo, pa tudi kakšno povest iz življenja naših ljudi v izdaji Mohorjeve družbe in drugih. Ob takih prilikah smo našli čas za slovensko pesem ob kavi in prigrizku. Saj imamo na Švedskem nekaj katoliških duhovnikov, izredno prijaznih

ljudi, vendar beseda steče le s težavo v švedščini; le otroci, ki obiskujejo tukajšnje šole, se spuščajo brez zadrege v pogovor z domačini, odrasli pa smo kot odrezani od sveta. Najboljše obvladovanje jezika ne zadostuje, za stike med ljudmi je potrebna dolgotrajna vaja v pogovoru, zato pa delovni ljudje nimajo časa, velikokrat pa tudi ne prilike.

Z leti pa seveda uhaja v večjem ali manjšem obsegu materinščina. Na Švedskem je ta problem posebno težak, dežela je prostrana, naselja so redka, Slovenci živimo zelo raztreseno. Otroci rastejo v drugem okolju, drugem jeziku, sporazumevanje postaja vedno težje. Pri otrocih materinščina sčasoma zakrni, starši pa ne morejo slediti jeziku okolja, v katerem živijo.

Poslanstvo Cerkve je v takih primerih neprecenljive vrednosti v verskem in jezikovnem pogledu. Naši duhovniki povezujejo Slovence po širnem svetu brez ozira na daljave, pomagajo nam, da ne utonemo v tujem svetu, zadržujejo prehod v odtujitev. Cerkev nam tudi sedaj stoji zvesto ob strani kot vselej v toku naše burne zgodovine!

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu

miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm

Katoliška Cerkev v Sloveniji

www.rkc.si

Mariborska škofija

mb.rkc.si

Vlada Republike Slovenije

www.sigov.si

Koroški tednik NEDELJA

www.nedelja.at

Katoliški tednik DRUŽINA

www.druzina.si

Mesečnik OGNJISČE

www.ognjisce.si

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU

www.drustvo-svs.si

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije

www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI

www.sdo-sfz.com.ar

Novi glas, tednik Slovencev v Italiji

www.noviglas.it

VEČER, časnik

www.vecer.si/

Slovenska tiskovna agencija

www.sta.si

RTV Slovenije

www.rtvsl.si

DELO, časnik

www.delo.si

Dnevne novice

www.siol.net

Zanimiva spletna stran s slikami iz

Vojvodine in Slovenije

community.webshots.com/user/janezmu

ali o zavodu v madžarščini:

www.emmausz.com

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda ob 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uradni listi.

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: zveza-sid@msn.com

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 27 EUR • Švedska 248 SEK • Svica 42 SFR • Velika Britanija 18 GBP • Avstralija 44 AUD • Kanada 39 CAD • ZDA 34 USD • Hrvaška 198 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASI2X • **Devizni račun pri NLB d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Grafična priprava:** Ateleje Villa, d.o.o., Il. Bistrica • **Tisk:** Formatisk, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
spletna stran: <http://home.btonnect.com/skm-London/>
župnik: **Stanislav Cikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRIJA

SLOVENSKI PASTORALNI CENTER DUNAJ
Einsiedlergasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575, F (*43) 01. 5442 575 13
župnik in delegat: **Anton Štekl**
e-naslov: toni.stekl@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LINZ
župnik: **Anton Štekl** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3230 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6924
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA ŽUPNIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166, F (*43) 05. 52 36 21 666
M (*43) 066. 4526 0667
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISIJA SPITTAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITTAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, M 0476. 8621 60
župnik: **p. Franček Bertolini**
e-naslov: francesco.bertolini@rkc.si

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
župnik: **p. Franček Bertolini**
e-naslov: francesco.bertolini@rkc.si

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 1 42 53 64 43.
župnik in delegat: **Jože Kamin**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA MERLEBACH
14, r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782.
T mln (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

duhovnik v pokoj: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukman**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Šentjernej
e-naslov: zupnija.sentjernej@rkc.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Joško Pirc**
e-naslov: rettore@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domini, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
M 0338. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA DELEGATURA
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, M 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
e-naslov: jpucej@msn.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: www.skemberlin.de
župnik: **Izidor Pečovnik**
e-naslov: dori@skemberlin.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: www.slomisija-essen.de
župnik: **Aljozij Rajk**
M (*49) (0)173/340.82.95
e-naslov: skm.essen@freenet.de
aljozij.rajk@rkc.si

za Slovence v nadškofiji Köln
odgovoren delegat **Janez Pucelj**
pomaga **Martin Mlakar**

SLOVENSKA KAT. ŽUPNIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran: www.skg-frankfurt.de
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: martin@skg-frankfurt.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: www.skm-mannheim.de
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: stanislav.gajsek@gmx.net

SLOVENSKA KAT. MISIJA STUTTART
Staffenbergstr. 64, 70184 STUTTART
T (*49) 0711. 2328 91, M 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: www.skm-stuttgart.de
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de
župnik-sodelavec: **Igor Krašna**
Am Lehenweg 18, 70180 Stuttgart
tel. (*49) 0711. 3417 720
e-naslov: januarij@hotmail.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, M 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.kutin@gmx.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ULM
Neukirchenweg 63 A, 89077 ULM
T (*49) 0731 - 37 99 670
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvořak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slowenischsprachige-mission.muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de

SRB IJA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11 308 55 85, F (*381) 11 308 55 84
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421,
spletna stran: www.slovenskamisija.org
župnik: **Zvone Podvinski**
e-naslov: zvone@kristuskonungen.se;
zvone.podvinski@rkc.si

ŠVICIA -
LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 044.3013 132, M 079. 7773 948
F (*41) 044. 3030 788
spletna stran: www.slomisija.ch
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@econophone.ch

Prvomajsko romanje v Habsterdick

Pogled na odhajajoče romarje iz Habsterdicka

Slovesno somaševanje v Marijini cerkvi v Habsterdicku

Pri litanijah v kapeli sv. Jožefa v Merlebachu

G. Tone Dejak in Karolina Skruba obujata spomine

Najmlajši pevci po maši v sproščenem vzdušju

Ob treh zjutraj so že zakurili pod njim ...

Skupno kosilo pod streho slovenske misije v Merlebachu

V Loreno smo ponesli Kraljico Slovencev

1. JULIJ 2007
NEDELJA SLOVENCEV PO SVETU
19. "Romanje treh Slovenij" na Sveta Višarje - 5. avgust 2007